

ΕΘΝΙΚΗ FACTORS

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση
χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως την 31 Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Αθήνα, Ιούνιος 2018

Πίνακας Περιεχομένων

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης	3
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	10
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	13
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	14
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	15
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες.....	17
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	17
2.1Βάση παρούσας.....	17
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	18
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	20
2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.....	22
2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	23
2.6 Απαιτήσεις κατά πελατών	23
2.7 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών	23
2.8 Παύση απεικόνισης	24
2.9 Συμψηφισμός	24
2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	24
2.11 Έσοδα / έξοδα προμηθειών.....	25
2.12 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	25
2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	25
2.14 Μισθώσεις	25
2.15 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	26
2.16 Προβλέψεις	26
2.17 Παροχές προς εργαζομένους.....	26
2.18 Φόροι	26
2.19 Υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27
2.20 Μετοχικό κεφάλαιο	27
2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Καθαρά έσοδα από τόκους	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από προμήθειες.....	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	30
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.....	30
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Φόρος εισοδήματος	30
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	31
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Απαιτήσεις κατά πελατών	32
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	32

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	33
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εκδοθείσες ομολογίες	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	36
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	36
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία παθητικού.....	37
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Αποτελέσματα εις νέον.....	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Διαχείριση κινδύνων.....	40
27.1 Πιστωτικός κίνδυνος	40
27.2 Κίνδυνος αγοράς	42
27.3 Κίνδυνος ρευστότητας	43
27.4 Λειτουργικός κίνδυνος.....	45
27.5 Κεφαλαιακή επάρκεια	45
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	45
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	46
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Γεγονότα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	47
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Εκτιμώμενη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018.....	47
31.1 Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	47
31.2 Πρόγραμμα Υλοποίησης και διακυβέρνηση έργου από την μητρική Τράπεζα.....	48
31.3 Εκτιμώμενη επίδραση στην καθαρή θέση την 1 ^η Ιανουαρίου 2018	48

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ΕΘΝΙΚΗ FACTORS A.E. επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων χρήσεως 2017

Σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό της Εταιρείας, παρουσιάζεται κατωτέρω η δραστηριότητά της, κατά την ένατη εταιρική χρήση, από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017.

Χρηματοοικονομική θέση και συνολικά έσοδα της Εταιρείας

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017 επικεντρώθηκαν κατά κύριο λόγο στη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου, διατηρώντας σε χαμηλά επίπεδα τα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, την ενδυνάμωση των συνεργειών με τη μητρική Τράπεζα, καθώς και τη στήριξη των επιχειρήσεων όσον αφορά την ενίσχυση της ρευστότητας και την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησής τους.

Η Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2017 διατηρούσε απαιτήσεις κατά πελατών η αξία των οποίων μετά από προβλέψεις ανερχόταν σε €332.434,5 χιλ. σημειώνοντας αύξηση 14,1% σε σχέση με τα αντίστοιχα υπόλοιπα της χρήσης του 2016 που ανήλθαν σε €291.340,2 χιλ. Το ύψος των διαχειριζόμενων απαιτήσεων ανήλθε σε €2.235.200,8 χιλ. έναντι €2.173.409,6 χιλ. του 2016 σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 2,8%. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε €11.676,0 χιλ. έναντι €16.182,0 χιλ. του 2016 (μείωση 27,9%), ενώ τα κέρδη περιόδου του 2017 ανήλθαν σε €8.277,9 χιλ. έναντι €11.485,0 χιλ. του 2016 (μείωση 27,9%), γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αντιστροφή προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων προηγούμενων χρήσεων που πραγματοποιήθηκε στη χρήση του 2016.

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Εταιρείας εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είναι υπεύθυνη για τη συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων με βάση την ΠΔΤΕ 2640/18.01.2011 (η οποία έχει αντικατασταθεί από την ΠΔΤΕ 2651/20.1.2012). Ο υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας, από την 1η Ιανουαρίου 2010, για τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, πραγματοποιείται με βάση το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II.

Κατά τη χρήση του 2017 ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας βασικών και συνολικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας διαμορφώθηκε στο 26,09% έναντι 19,45% της χρήσης του 2016.

Κατά την ένατη εταιρική χρήση η Εταιρεία διενήργησε προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου οι οποίες ανήλθαν στο ποσό των €94,1 χιλ., έναντι αντιστροφής προβλέψεων ποσού €3.868,2 χιλ. της προηγούμενης χρήσης του 2016. Το συνολικό ύψος των διαμορφούμενων προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται πλέον σε €2.461,0 χιλ. Η Διοίκηση πιστεύει ότι οι σχηματισθείσες προβλέψεις κατά πελατών απεικονίζουν σωστά την πραγματικότητα κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Για τη χρήση του 2017 τα καθαρά έσοδα από τόκους ποσού ανήλθαν σε €9.714,6 χιλ., έναντι €9.647,8 χιλ. του 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 0,7%, ενώ τα καθαρά έσοδα από προμήθειες διαμορφώθηκαν σε €4.095,0 χιλ. έναντι €4.595,5 χιλ. του 2016 σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 10,9%, η οποία οφείλεται στην αύξηση κατά 23,1% των εξόδων προμηθειών (2017: €2.763,3 χιλ. έναντι €2.244,3 χιλ. του 2016). Σαν αποτέλεσμα το σύνολο των καθαρών λειτουργικών εσόδων ανήλθε σε €13.808,7 χιλ. έναντι €14.243,6 χιλ. του 2016 παρουσιάζοντας μείωση κατά 3,1%. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, ανήλθε σε €2.038,6 χιλ. (αύξηση 5,6%) εκ των οποίων ποσό €969,4 χιλ. (αύξηση 8,1%) αφορούσε σε αμοιβές και έξοδα προσωπικού, ενώ το υπόλοιπο ποσό των εξόδων, ύψους €1.069,2 χιλ. (αύξηση 3,6%) αφορούσε σε λοιπά διοικητικά και λειτουργικά έξοδα (ενοίκια γραφείων, έξοδα προβολής και διαφήμισης, αμοιβές τρίτων και αποσβέσεις άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων). Ως εκ τούτου, ο δείκτης συνολικών εξόδων, εκτός των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, προς το σύνολο των καθαρών λειτουργικών εσόδων διαμορφώθηκε σε 14,8% έναντι 13,5% της χρήσης του 2016.

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 100,0% θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. διατηρεί σημαντικό ύψους συνέργειες με την μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας για τη διενέργεια χρηματοδοτήσεων σε πελάτες, β) σε επίπεδο συνεργειών τόσο για την προσέλκυση πελατείας όσο και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτών και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με τη στρατηγική της μητρικής Τράπεζας.

Την 31 Μαρτίου 2018, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») ανήλθε σε €2,75 δισ. και παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2017, έπειτα από τη σημαντική μείωση το 2017 της έκθεσής της στο Ευρωσύστημα συνολικά, (ΕΚΤ και Μηχανισμός παροχής έκτακτης ρευστότητας («ELA»)), εξαλείφοντας ολοσχερώς την εξάρτησή της από το μηχανισμό ELA. Επιπρόσθετα, την 31 Μαρτίου 2018, η μητρική Τράπεζα είχε συνάψει συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξωτερικού (repos) ύψους €3,6 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €9,4 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας από το μηχανισμό ELA.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Μετά από μια ήπια συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ», σε σταθερές τιμές) κατά 0,3% ετησίως το 2016, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εισήλθε σε θετικό έδαφος το 2017 (+1,3% ετησίως), υποστηριζόμενος, κυρίως, από την αξιοσημείωτη ανάκαμψη του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου (14,9% ετησίως το 2017), η οποία συνεισέφερε 1,8 ποσοστιαίες μονάδες στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ, παρά τη σχετική στασιμότητα της ιδιωτικής κατανάλωσης (0,1% ετησίως, την ίδια περίοδο). Μάλιστα, η απόδοση αυτή αποτελεί την πιο σημαντική αύξηση του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία, έπειτα από μια σωρευτική μείωση κατά 26,1%, σε ετήσια βάση, μεταξύ 2008 και 2016, παρά την πιο συσταλτική, από το αρχικά αναμενόμενο, δημοσιονομική πολιτική το 2017. Οι τάσεις αποπληθωρισμού της οικονομίας τερματίστηκαν το 2017, με τον δείκτη τιμών καταναλωτή να αυξάνεται κατά 1,1%, ετησίως, έπειτα από μέση ετήσια μείωση της τάξεως του 1,2% στο διάστημα 2013-2016. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή εμφάνισε μηδενική σχεδόν μεταβολή το πρώτο τρίμηνο του 2018 (-0,1% ετησίως), κυρίως, λόγω της σταθεροποίησης των τιμών ενέργειας (0,2% ετησίως), ενώ ο δομικός πληθωρισμός σημείωσε οριακή αύξηση (0,1% ετησίως), η οποία αντανάκλα τη διατηρήσιμη συγκράτηση του κόστους από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Εντούτοις, ο πληθωρισμός αναμένεται να επιταχυνθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2018, ενόψει της σημαντικής αύξησης των τιμών του πετρελαίου κατά 29,4% ετησίως μεταξύ Απριλίου-Μαΐου 2018. Μια τέτοια αύξηση αναμένεται να επιβαρύνει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, αντισταθμίζοντας, εν μέρει, τις θετικές τάσεις στην αγορά εργασίας (αύξηση της απασχόλησης κατά 1,7% τους πρώτους δύο μήνες του 2018, η οποία αναμένεται να επιταχυνθεί περαιτέρω σύμφωνα με τις καθαρές ροές προσλήψεων που καταγράφονται από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Αλληλεγγύης).

Η σταθερή βελτίωση ενός σημαντικού αριθμού δεικτών οικονομικής συγκυρίας και δεικτών με προβλεπτική ικανότητα σχετικά με τις οικονομικές τάσεις και το επιχειρηματικό περιβάλλον το 2017, η οποία συνεχίστηκε και στις αρχές του 2018 (με ορισμένους από αυτούς τους δείκτες να επιστρέφουν σε προ κρίσης επίπεδα το πρώτο τετράμηνο του 2018), υποδηλώνει ότι η οικονομική δραστηριότητα εμφανίζει τάση επιτάχυνσης το 2018. Αυτή η τάση βελτίωσης στις οικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας το 2018 αναμένεται να ενισχυθεί και από την περαιτέρω αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και τη διατηρήσιμη μείωση των ασφάλιστρων κινδύνου της Ελλάδας. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι αποτιμήσεις των ελληνικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (σε αγορές σταθερού εισοδήματος και μετοχών) παραμένουν ευάλωτες σε δυσμενή εταιρικά νέα και στην αύξηση της μεταβλητότητας λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας στην Ιταλία, υποδηλώνει ότι η αξιολόγηση του ελληνικού κρατικού και του εταιρικού κινδύνου συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλό βαθμό ευαισθησίας σε κινδύνους.

Η επίδοση του τουριστικού κλάδου παραμένει ισχυρή – αύξηση των τουριστικών εσόδων και αφίξεων κατά 14,2% ετησίως και 12,8% ετησίως, αντίστοιχα, στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Μια πρόσθετη στήριξη στις εγχώριες επιχειρηματικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα προέλθει από τις εισροές της χρηματοδότησης του Τρίτου Προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων από το «Σχέδιο Juncker», της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») και ιδιωτικών κεφαλαίων), που θα υποστηρίξουν, επίσης, την εσωτερική δυνατότητα δημιουργίας ρευστότητας της οικονομίας και τις επιχειρηματικές επενδύσεις. Μια θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από τη διατηρήσιμη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με μια αύξηση του ωρομισθίου στους πιο ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, αναμένεται να υποστηρίξουν την ιδιωτική κατανάλωση συγκριτικά με το 2017 (0,5% σε ετήσια βάση, το 2018, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), αν και η αύξηση των τιμών του πετρελαίου δημιουργεί κάποια αβεβαιότητα εξαιτίας της αρνητικής επίπτωσής τους στην οικονομική ανάπτυξη. Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας θα υποστηριχθεί, επίσης, από την υγιή αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας της Ευρωζώνης – την κυριότερη αγορά για την Ελλάδα όσον αφορά τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% ετησίως το 2018 από 2,4% ετησίως το 2017 (σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ το 2018 αναμένεται να ανέλθει στο 2,0% ετησίως, κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»). Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει ευάλωτη σε κινδύνους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την περαιτέρω προσπάθεια επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων (πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ για το διάστημα 2018-2022), τη βραδύτερη, από την αρχικά αναμενόμενη, βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την εύθραυστη χρηματοοικονομική κατάσταση ενός σημαντικού αριθμού νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων έπειτα από την πολυετή κρίση. Μια ενδεχόμενη εμφάνιση δυσμενών εξωτερικών παραγόντων, που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ έναντι των νομισμάτων άλλων εμπορικών εταίρων εκτός Ευρωζώνης, τις τιμές εισαγόμενων πρώτων υλών (ειδικά τις τιμές ενέργειας) ή τις χρηματοπιστωτικές και νομισματικές συνθήκες διεθνώς, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών η Ελλάδα συνέχισε να υπεραποδίδει το 2017, υπερβαίνοντας το στόχο του Προγράμματος για πρωτογενές πλεόνασμα 1,75% του ΑΕΠ για το 2017 κατά, σχεδόν, 2,5% του ΑΕΠ. Εντούτοις, η διατήρηση αυτής της ευνοϊκής δυναμικής της δημοσιονομικής προσαρμογής εξακολουθεί να εξαρτάται, σε

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

μεγάλο βαθμό, από τη βελτίωση της απόδοσης των δημοσίων εσόδων, η οποία με τη σειρά της, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, η επίτευξη του συγκεκριμένου δημοσιονομικού στόχου θα μπορούσε να αποδυναμώσει, εκ νέου, την τάση βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Όσον αφορά τις επικείμενες εκταμιεύσεις των δόσεων για το 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της τρίτης αξιολόγησης του Προγράμματος στις αρχές Μαρτίου 2018, οι Θεσμοί αποφάσισαν την εκταμίευση της τέταρτης δόσης του Προγράμματος από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας («ΕΜΣ»), ύψους €6,7 δισ., προκειμένου να καλυφθούν τρέχουσες χρηματοδοτικές ανάγκες, να εκκαθαριστούν ληξιπρόθεσμες οφειλές και να ενισχυθεί ο σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας του ελληνικού κράτους, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές. Το ποσό της δόσης είχε προγραμματιστεί να καταβληθεί σε δύο υποδόσεις. Συγκεκριμένα, η πρώτη εκταμίευση στο πλαίσιο της δόσης αυτής ανέρχεται σε €5,7 δισ. και καταβλήθηκε στα τέλη Μαρτίου του 2018, ενώ η δεύτερη εκταμίευση της δόσης ανέρχεται σε €1 δισ., θα χρησιμοποιηθεί για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και πρόκειται να καταβληθεί έως τα μέσα Ιουνίου του 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης των απαραίτητων μέτρων από την ελληνική κυβέρνηση. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 19 Μαΐου 2018 επιτεύχθηκε συμφωνία σε επίπεδο τεχνικών κλιμακίων («SLA») σχετικά με ένα πακέτο μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Προγράμματος του ΕΜΣ και επικυρώθηκε στο Eurogroup της 24^{ης} Μαΐου 2018, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Προγράμματος. Η προσδοκώμενη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος, αναμένεται να οδηγήσει στην εκταμίευση επιπρόσθετων πόρων από το Πρόγραμμα, ύψους έως €11,7 δισ., συνεισφέροντας σε μια επιτυχημένη ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος, σε συνδυασμό με το σχηματισμό ενός επαρκούς ταμειακού αποθέματος ασφαλείας (το οποίο θα έχει χρηματοδοτηθεί τόσο από το Πρόγραμμα όσο και από την έκδοση ομολογιών) από το ελληνικό κράτος με σκοπό την πλήρη κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους σε ορίζοντα δύο ετών. Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται να προσδώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη.

Η ικανότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση, σε διατηρήσιμη βάση, των χρεολυσίων του δημοσίου χρέους της, έπειτα την επιτυχημένη έκδοση νέου 7ετούς ομολόγου και τη δημοπρασία εντόκων γραμματίων δωδεκάμηνης διάρκειας τον Φεβρουάριο 2018 και τον Μάρτιο 2018, αντίστοιχα, από τις οποίες αντλήθηκαν €4 δισ. συνολικά, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επιστροφή της χώρας στην οικονομική ομαλότητα. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αναμένεται να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ελληνικής Δημοκρατίας, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στις αγορές σε μόνιμη βάση. Σε αυτό το πλαίσιο, διενεργήθηκε μια πρώτη συζήτηση, σε τεχνικό επίπεδο, σχετικά με τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους στο Eurogroup της 24^{ης} Μαΐου 2018, στο οποίο ζητήθηκε από τους Θεσμούς η ολοκλήρωση μιας επικαιροποιημένης ανάλυσης βιωσιμότητας χρέους («DSA») από τον ΕΜΣ με σκοπό να τεθούν οι βάσεις για την τελική αξιολόγηση των απαιτούμενων μέτρων που θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα του χρέους σε μακροχρόνιο ορίζοντα. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της SLA, η Ελληνική Δημοκρατία επιδιώκει να επιτύχει συμφωνία με τους επίσημους πιστωτές της σχετικά με την περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους (ιδανικά στο Eurogroup της 21^{ης} Ιουνίου 2018), η οποία θα εφαρμοστεί στη μετα-μνημονιακή περίοδο. Για το σκοπό αυτό, η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να εφαρμόσει το συντομότερο δυνατό όλες τις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα που σχετίζονται με την τέταρτη αξιολόγηση (συμπεριλαμβανομένων μέτρων στον τομέα της ενέργειας, των συντάξεων, των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της αγοράς εργασίας) πριν από το Eurogroup της 21^{ης} Ιουνίου 2018.

Εν τούτοις, οι αποτιμήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού χρέους της Ελλάδας, καθώς και οι οικονομικές συνθήκες, γενικότερα, είναι πιθανό να επηρεαστούν από μια ενδεχόμενη σημαντική διόρθωση στις διεθνείς αγορές ή/και μια πιθανή παρατεταμένη αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, παρά τον υποστηρικτικό ρόλο της βελτιωμένης μακροοικονομικής σταθερότητας εγχωρίως. Μια ενδεχόμενη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, πιθανές αβεβαιότητες σχετικά με τα επιπρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους από τους επίσημους πιστωτές (όπως συμφωνήθηκαν στο Eurogroup της 25^{ης} Μαΐου 2016 και εξειδικεύθηκαν περαιτέρω από τα Eurogroup της 15^{ης} Ιουνίου 2017 και της 12^{ης} Μαρτίου 2018), ένας ανεπαρκής σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας, ή/και ένα ασαφές πλαίσιο για την εποπτεία της χώρας μετά την ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος με δυνητική αποχώρηση του ΔΝΤ από το σύνολο των εποπτικών θεσμών, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στην εμπιστοσύνη και τις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας, να καθυστερήσουν τη χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου και να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στις αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων – ειδικά στην αγορά ακινήτων – σε συνδυασμό με μια, επιπλέον, πίεση στη ζήτηση εξαιτίας των δημοσιονομικών μέτρων. Εξωτερικοί παράγοντες που σχετίζονται με μια πιθανή επιδείνωση των χρηματοοικονομικών και των ευρύτερων μακροοικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη ή παγκοσμίως, γεωπολιτικοί κίνδυνοι ή/και μια περαιτέρω ανατίμηση των διεθνών τιμών ενέργειας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αρνητικές πιέσεις στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Stress Test 2018

Μεταξύ Φεβρουαρίου και Απριλίου 2018, η ΕΚΤ διενήργησε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («Stress Test») στις τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες. Η άσκηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία, τα σενάρια και τα υποδείγματα που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («ΕΒΑ»). Τα αποτελέσματα του Stress Test 2018 δημοσιεύθηκαν την 5 Μαΐου 2018 και η ΕΚΤ δεν ζήτησε από την μητρική Τράπεζα την υποβολή πλάνου κεφαλαιακής ενίσχυσης.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα όσον αφορά στη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την ολοσχερή εξόφληση του υπολοίπου στον μηχανισμό ELA, την μείωση της χρηματοδότησης από την ECB και την πρόσβασής της στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με σημαντικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως απόθεμα εγγυήσεων (β) τους δείκτες κεφαλαιακής της επάρκειας κατά την 31 Μαρτίου 2018, οι οποίοι υπερβαίνουν τους ελάχιστους δείκτες «Εποπτικού Ελέγχου και Διαδικασίας Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process “SREP”», ακόμα και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, (γ) τα αποτελέσματα του Stress Test 2018, βάσει των οποίων δεν προκύπτει ανάγκη για κατάρτιση πλάνου κεφαλαιακής ενίσχυσης και (δ) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας η διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2018) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Επίπτωση αναφορικά με την πρώτη εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») 9 στην καθαρή θέση κατά την 1 Ιανουαρίου 2018

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τέθηκε σε εφαρμογή το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», το οποίο αντικαθιστά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο («ΔΛΠ») 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση». Το ΔΠΧΑ 9 επιφέρει αλλαγές που αφορούν α) στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων και β) στην απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018 εκτιμάται ότι θα έχει καθαρή αρνητική επίπτωση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά περίπου €1.654,1 χιλ. Η επίπτωση αυτή οφείλεται στις αλλαγές στον υπολογισμό των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου οι οποίες θα αυξηθούν κατά περίπου €2.329,7 χιλ. Η αρνητική επίδραση στα ίδια κεφάλαια θα μειωθεί λόγω της αναγνώρισης επί της ως άνω πρόβλεψης σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ποσού €675,6 χιλ.

Η επίπτωση στο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας βασικών και συνολικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε περίπου 81 μ.β. και θα διαμορφωθεί σε 25,28%.

Οι ανωτέρω εκτιμήσεις της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 βασίζονται σε λογιστικές πολιτικές, παραδοχές και εκτιμήσεις της Εταιρείας που στηρίζονται εξ ολοκλήρου σε αντίστοιχες της μητρικής Τράπεζας, όπως έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα και θα οριστικοποιηθούν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2018. Κατά συνέπεια, οι παραπάνω εκτιμήσεις ενδεχομένως να τροποποιηθούν εντός του 2018. Η οριστική επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 θα συμπεριληφθεί στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση που θα δημοσιευθεί για την εν λόγω χρήση. Για περαιτέρω λεπτομέρειες βλ. Σημείωση 31.

Ενέργειες της διοίκησης της Εταιρείας κατά τη χρήση του 2017 και τους πέντε πρώτους μήνες του 2018

Όπως αναφέρθηκε, κατά την ένατη χρήση, η δραστηριότητα της Εταιρείας επικεντρώθηκε κατά κύριο λόγο στη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου, διατηρώντας σε χαμηλά επίπεδα τα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, την ενδυνάμωση των συνεργειών με τη μητρική Τράπεζα, καθώς και τη στήριξη των επιχειρήσεων όσον αφορά την ενίσχυση της ρευστότητας και την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησής τους.

Η Εταιρεία επικεντρώνει την ανάπτυξή της στις υπηρεσίες αναγγελλόμενου Factoring με σκοπό την παροχή ρευστότητας σε πελάτες με παράλληλη διατήρηση του πιστωτικού κινδύνου σε αποδεκτά επίπεδα. Επίσης, με γνώμονα την ενίσχυση των εξαγωγικών επιχειρήσεων, η Εταιρεία διαχειρίστηκε για τη χρήση του 2017 κύκλο εργασιών που αφορούσε εξαγωγές ύψους €286.741,5 χιλ. έναντι €229.546,7 χιλ. του 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 24,9%. Από το σύνολο του εξαγωγικού Factoring ποσό €224.951,7 χιλ. (2016: €148.698,5 χιλ.) αφορά άμεσο εξαγωγικό Factoring, ενώ ποσό €61.789,8 χιλ. (2016: €80.848,2 χιλ.) με το σύστημα των δύο πρακτόρων. Τέλος,

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

από τον συνολικό διαχειριζόμενο κύκλο εργασιών, οι εργασίες που αφορούν σε υπηρεσίες αντίστροφου (Reverse) Factoring ανήλθαν σε €112.257,7 χιλ. έναντι €146.382,6 χιλ. του 2016.

Η Εταιρεία από τους πρώτους μήνες του 2015 έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει διαδικασία λεπτομερούς τιμολόγησης της επιχειρηματικής πελατείας της και επεξεργάζεται τη βελτιστοποίηση αυτής.

Εντός της χρήσης του 2017 διενεργήθηκε από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. & του Ομίλου, έλεγχος επί θεμάτων διαχείρισης ανθρωπίνου δυναμικού. Τα ευρήματα του συνόλου των ελέγχων και επιελέγχων καθώς και η πορεία τακτοποίησης του συνόλου των ευρημάτων γνωστοποιούνται περιοδικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι από το Νοέμβριο του 2009 η Εταιρεία αποτελεί ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ένωσης Πρακτόρων Επιχειρηματικών Απαιτήσεων και εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής. Επίσης, από το 2009 αποτελεί μέλος του Διεθνούς Οργανισμού "Factors Chain International" "FCI" που αριθμεί παραπάνω από 400 μέλη σε 90 χώρες.

Εξέλιξη της αγοράς

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Factoring ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών ανήλθε το 2017 σε €13,1 δισ. έναντι €12,8 δισ. το 2016 σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 2,3%. Σύμφωνα επίσης με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό "EU Federation for the Factoring and Commercial Finance Industry" "EUF" το 2017 ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών Factoring στην Ελλάδα ανήλθε περίπου στο 7,4% του ΑΕΠ αυξημένος κατά 0,1% σε σύγκριση με το 2016. Οι σταθεροποιητικές τάσεις της αγοράς αντανakλούν την καθιέρωση του Factoring στη συνείδηση της επιχειρηματικής πελατείας αλλά και των τραπεζικών ομίλων ως χρηματοοικονομικό εργαλείο παροχής συνεχούς ρευστότητας και αξιοποίησης στοιχείων ενεργητικού. Τέλος, το 2017 το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας παρέμεινε σταθερό και διαμορφώθηκε στο 17,0% (2016: 17,1%).

Σε διεθνές επίπεδο σύμφωνα με τα στοιχεία της "FCI" η παγκόσμια αγορά, σημείωσε το 2017 αύξηση της τάξεως του 9,0%, όσον αφορά το διαχειριζόμενο κύκλο εργασιών, σε σχέση με το 2016 και διαμορφώθηκε περίπου στα επίπεδα των €2,6 τρισ., ενώ σύμφωνα με στοιχεία του "EUF" η ευρωπαϊκή αγορά ανήλθε σε €1,6 τρισ. σημειώνοντας αύξηση 7,4% σε σύγκριση με το 2016. Σημαντικό στοιχείο ωστόσο αποτελεί ο μέσος όρος διείσδυσης του Factoring στο σύνολο του ευρωπαϊκού ΑΕΠ που ανέρχεται περίπου σε 10,5% καταδεικνύοντας έτσι τις τάσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και τις θετικές προοπτικές για τη χώρα μας.

Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρεία ακολουθεί τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. Ο Όμιλος, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με την Εταιρεία. Η Εθνική Factors Α.Ε. έχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τις απαιτήσεις κατά πελατών της, που προέρχονται από συμβάσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρεία. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων διενεργείται σε συνεργασία με τη μητρική Τράπεζα στο πλαίσιο και της συμβατικής ανάθεσης διαχείρισης κινδύνων. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων που εφαρμόζεται από την Εταιρεία και την Τράπεζα, συντονίζεται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, από (λάθος διαχείριση) ανθρώπινου δυναμικού ή από καθαρά εξωτερικούς παράγοντες.

Η Εταιρεία αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου έχει θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισής του.

Η Εταιρεία έχει αναθέσει συμβατικά στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και ειδικότερα τις σχετικές με τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου αρμοδιότητες. Ήδη από το 2010, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισής του λειτουργικού κινδύνου, με γνώμονα την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης.

Κατά τη διάρκεια του 2017, υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Εταιρεία, μέσω της μηχανογραφικής εφαρμογής OpVar της εταιρείας Algorithmics (πλέον IBM). Ειδικότερα, και στο πλαίσιο της εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου έλαβαν χώρα διαδικασίες για:

- τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου (RCSA)
- τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
- τη συλλογή δεδομένων ζημιογόνων περιστατικών

Κίνδυνος ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε αντίστοιχες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα και με εύλογους όρους.

Οι κύριες πηγές άντλησης ρευστότητας της Εταιρείας είναι μέσω έκδοσης κοινών ομολογιακών δανείων και χρήσης πίστωσης μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών βάσει σχετικών συμβάσεων που συνάπτονται με την μητρική Τράπεζα.

Προοπτικές για το 2018

Οι επίσημες προβλέψεις για υγιή ανάκαμψη της Ελληνικής Οικονομίας το 2018 ύψους 2,6%, ετησίως, κατά μέσο όρο (Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Χειμερινές προβλέψεις, Φεβρουάριος 2018 και ΔΝΤ, World Economic Outlook, Οκτώβριος 2017), παραμένουν ευάλωτες σε κινδύνους που σχετίζονται με την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων, τα οποία στοχεύουν στην επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,5% του ΑΕΠ το 2018 και 2019 (Πηγή: Μνημόνιο Συνεργασίας, 19 Αυγούστου 2015) και με αβεβαιότητες σχετικά με την πορεία προς την οικονομική κανονικότητα, με το πέρας του Τρίτου Προγράμματος, και με την ικανότητα της οικονομίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση του χρέους της με διατηρήσιμο τρόπο και σε ανταγωνιστικούς όρους. Η έγκαιρη αποσαφήνιση των νέων παρεμβάσεων για το χρέος της Ελληνικής Δημοκρατίας, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες αποφάσεις σε επίπεδο Eurogroup, θα μπορούσαν να επιδράσουν στις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας και γενικότερα, στην οικονομική δραστηριότητα.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η προβλεπόμενη ανάκαμψη εκτιμάται πως θα υποστηριχθεί από α) τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος, γεγονός που θα υποστηρίξει την ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές επενδύσεις και τις αποφάσεις του ιδιωτικού τομέα περί δαπανών, β) τη θετική συνεισφορά του τουρισμού, όπως προκύπτει από τις θετικές προοπτικές για το 2018, σύμφωνα με τις ευνοϊκές τάσεις των προ-κρατήσεων, γ) τις αυξημένες εξαγωγές αγαθών (+9,6%, σε ετήσια βάση, εξαιρουμένων των καυσίμων, στο σύνολο του 2017, Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Τύπου, Εξελίξεις στο ταξιδιωτικό ισοζύγιο πληρωμών, Δεκέμβριος 2017) και τις θετικές εξελίξεις σχετικά με τις παραγγελίες για εξαγωγές στις αρχές του 2018, υποστηριζόμενες από τον ισχυρό ρυθμό ανάπτυξης της Ευρωζώνης, δ) την ιδιωτική και δημόσια επενδυτική δραστηριότητα, που ενισχύεται από τις εισροές χρηματοδότησης του προγράμματος, τα διαρθρωτικά κεφάλαια από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την αναμενόμενη αύξηση των εκταμιεύσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων το 2018, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ε) την περαιτέρω ομαλοποίηση των συνθηκών ρευστότητας (αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, την επιπρόσθετη πρόοδο στην εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών της Γενικής κυβέρνησης και τις βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας) και την επιτάχυνση των εισροών από επενδύσεις χαρτοφυλακίου και ξένες άμεσες επενδύσεις, η οποία έχει γίνει ήδη ορατή το 2017 και στ) στη σταδιακή χαλάρωση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίου.

Οι περισσότερες από τις παραπάνω εξελίξεις ενισχύουν την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης το 2018, ωστόσο, οι προοπτικές ανάπτυξης σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ο ρυθμός βελτίωσης της χρηματοοικονομικής θέσης του ιδιωτικού τομέα – περισσότερο των νοικοκυριών και λιγότερο των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων – και των συνθηκών ρευστότητας, καθώς επίσης και το ακριβές χρονοδιάγραμμα άρσης των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίου, παραμένουν αβέβια. Μια ενδεχόμενη εμφάνιση δυσμενών εξωτερικών παραγόντων που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές, τις τιμές εισαγόμενων πρώτων υλών (ειδικά τις τιμές ενέργειας) ή τις χρηματοπιστωτικές ή/και νομισματικές συνθήκες διεθνώς, θα μπορούσε να επιδράσει αρνητικά στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Με την πεποίθηση ότι θα έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη σταθερότητα στο οικονομικό περιβάλλον η μεταβολή των εργασιών Factoring για το 2018 αναμένεται να διατηρήσει και να ενισχύσει το θετικό πρόσημο που κατέγραψε το 2017 (+2,3%). Η σταδιακή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας θα συμβάλλει θετικά και στις εργασίες Factoring. Το Factoring θα συνεχίσει να αποτελεί και το 2018 ένα δημοφιλές χρηματοοικονομικό εργαλείο ενίσχυσης ρευστότητας και ενδυνάμωσης του κεφαλαίου κίνησης. Η εγχώρια αγορά Factoring εκτιμάται ότι θα διευρυνθεί ως αποτέλεσμα της υιοθέτησης του συγκεκριμένου προϊόντος από μεγάλους επιχειρηματικούς Ομίλους και σε συνδυασμό με την πολιτική για την πιστωτική επέκταση των Τραπεζών με στοιχεία υψηλής εξασφαλιστικής αξίας. Με βάση τις εκτιμήσεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας και λαμβάνοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό μέσο όρο διείσδυσης του Factoring ως ποσοστό του ΑΕΠ εκτιμούμε ότι ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών το 2018 θα παρουσιάσει αύξηση της τάξης του 5,0% έως 7,0%.

Στους στρατηγικούς στόχους της Εταιρείας για το 2018 περιλαμβάνονται:

1. Η διατήρηση του διαχρονικά χαμηλού ποσοστού μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.
2. Η επιλεκτική διεύρυνση του χαρτοφυλακίου σε συνεργασία με τη μητρική Τράπεζα.
3. Η ενίσχυση της κερδοφορίας και του μεριδίου αγοράς.
4. Η βελτίωση της αποδοτικότητας με σκοπό τη διατήρηση των λειτουργικών εξόδων σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τα έσοδα της Εταιρείας.
5. Η ενίσχυση επιχειρήσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό και η επιλεκτική αύξηση των εργασιών αντίστροφου (Reverse) Factoring.
6. Η συνεχής αναβάθμιση των διαδικασιών με στόχο τη βελτιστοποίηση των μεθόδων παρακολούθησης και ελαχιστοποίησης των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.
7. Η επένδυση σε εξελιγμένες μηχανογραφικές εφαρμογές και λειτουργίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση του λειτουργικού κόστους και των λειτουργικών κινδύνων με παράλληλη αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται στην επιχειρηματική πελατεία.
8. Η υιοθέτηση ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού προγράμματος για το απασχολούμενο προσωπικό.

Μερισματική πολιτική και διάθεση κερδών

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ύψους €413,9 χιλ. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 και τη διανομή μερίσματος ποσού €6.500 χιλ. από τα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως του 2017 και προηγούμενων χρήσεων. Η διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΑΕ» (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, αφορούν στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών) που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Άλλο θέμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ελέγχθηκαν από άλλη Εταιρεία ορκωτών ελεγκτών λογιστών η οποία εξέφρασε σύμφωνη γνώμη επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις 26 Μαΐου 2017.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραϊσγούωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
153 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Μάριος Ψάλτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 38081

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε €	Σημείωση	Από 01.01.2017 έως 31.12.2017	Από 01.01.2016 έως 31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	4	13.727.686	16.807.299
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	4	(4.013.088)	(7.159.484)
Καθαρά έσοδα από τόκους		9.714.598	9.647.815
Έσοδα από προμήθειες	5	6.858.339	6.839.968
Έξοδα προμηθειών	5	(2.763.374)	(2.244.443)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		4.094.965	4.595.525
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		(895)	250
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		13.808.668	14.243.590
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	6	(969.398)	(896.776)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	7	(1.028.250)	(976.387)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	12	(39.957)	(39.958)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	13	(993)	(16.661)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	8	(94.071)	3.868.150
Σύνολο ωφέλειας / (εξόδων)		(2.132.669)	1.938.368
Κέρδη προ φόρων		11.675.999	16.181.958
Φόρος εισοδήματος	9	(3.398.103)	(4.696.960)
Κέρδη περιόδου		8.277.896	11.484.998
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα :			
Παροχές προσωπικού		(1.783)	(15.020)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου, μετά από φόρους		(1.783)	(15.020)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου		8.276.113	11.469.978

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. ΑΕ3595802

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ Χ010495

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε €	Σημείωση	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	10	6.450.789	4.233.328
Απαιτήσεις κατά πελατών	11	332.434.484	291.340.237
Λογισμικό & λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	12	299.064	339.021
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	13	4.522	4.162
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	9	159.566	124.412
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	15	38.383	22.850
Σύνολο ενεργητικού		339.386.808	296.064.010
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16	27.306.781	28.790.583
Εκδοθείσες ομολογίες	17	230.030.900	185.017.472
Υποχρεώσεις προς πελάτες	18	5.060.437	4.788.234
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	14	4.287.749	3.597.629
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	19	111.551	96.095
Λοιπά στοιχεία παθητικού	20	2.171.016	1.631.736
Σύνολο παθητικού		268.968.434	223.921.749
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	21	20.000.000	20.000.000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	21	30.000.000	30.000.000
Αποθεματικά	22	2.694.534	2.122.067
Αποτελέσματα εις νέον	23	17.723.840	20.020.194
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		70.418.374	72.142.261
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		339.386.808	296.064.010

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. ΑΕ3595802

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ Χ010495

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε €	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Παροχές προσωπικού	Τακτικό Αποθεματικό	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
01 Ιανουαρίου 2016	20.000.000	30.000.000	(6.849)	1.815.077	16.864.055	68.672.283
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	(15.020)	-	-	(15.020)
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	11.484.998	11.484.998
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(8.000.000)	(8.000.000)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	-	328.859	(328.859)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016 & 01 Ιανουαρίου 2017	20.000.000	30.000.000	(21.869)	2.143.936	20.020.194	72.142.261
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	(1.783)	-	-	(1.783)
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	8.277.896	8.277.896
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(10.000.000)	(10.000.000)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	-	574.250	(574.250)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	20.000.000	30.000.000	(23.652)	2.718.186	17.723.840	70.418.374

15

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥΟ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. ΑΕ3595802ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ549459ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ Χ010495

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε €	Σημείωση	Από 01.01.2017 έως 31.12.2017	Από 01.01.2016 έως 31.12.2016
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων			
Κέρδη προ φόρων		11.675.999	16.181.958
Μη-ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και λοιπές προσαρμογές:		4.161.054	3.358.526
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	13	993	16.661
Αποσβέσεις λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	12	39.957	39.958
Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους	8	94.071	(3.868.150)
Έξοδα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό	19	12.945	10.573
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	4	4.013.088	7.159.484
Καθαρή (αύξηση)/μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:		(40.931.648)	118.978.718
Απαιτήσεις κατά πελατών/ Υποχρεώσεις προς πελάτες		(40.916.115)	119.103.130
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		(15.533)	(124.412)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:		(2.203.129)	(3.476.289)
Λοιπά στοιχεία παθητικού		539.280	(464.970)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(2.742.409)	(3.011.319)
Καθαρές ταμειακές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		(27.297.724)	135.042.913
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων			
Απόκτηση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	13	(1.353)	(15.861)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(1.353)	(15.861)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων			
Έκδοση /ανανέωση ομολογιακών δανείων		230.000.000	210.000.000
Αποπληρωμή ομολογιακών δανείων		(185.000.000)	(360.000.000)
Έξοδα έκδοσης / ανανέωσης ομολογιακών δανείων	17	(33.600)	-
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	16	(1.998.276)	24.665.045
Αποπληρωμή τόκων ομολογιακών δανείων		(3.350.042)	(6.978.035)
Αποπληρωμή τόκων δανείων		(101.544)	(95.112)
Μερίσματα πληρωτέα		(10.000.000)	(8.000.000)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		29.516.538	(140.408.102)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων		2.217.461	(5.381.050)
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες έναρξης περιόδου		4.233.328	9.614.378
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες τέλους περιόδου		6.450.789	4.233.328

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. ΑΕ3595802

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ Χ010495

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία ιδρύθηκε την 19^η Μαΐου 2009 και λειτουργεί έως σήμερα με την επωνυμία ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ και διακριτικό τίτλο ΕΘΝΙΚΗ FACTORS Α.Ε. (η Εταιρεία). Εδρεύει στην Αθήνα, Λ. Αθηνών 128-132 & Ιφίγενείας, και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό 68123/01/Β/09/166. Η διάρκεια της Εταιρείας είναι πενήντα (50) έτη, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων. Σκοπός της, είναι η άσκηση πάσης μορφής πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων μέσα στο πλαίσιο του Νόμου 1905/1990.

Η Εταιρεία ανήκει στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε, η οποία συμμετέχει στο μετοχικό της κεφάλαιο κατά ποσοστό 100,0%. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η θητεία του οποίου λήγει την 30^η Ιουνίου 2019 σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καταστατικού και την από 30^η Ιουνίου 2016 συνεδρίαση αυτού, έχει την εξής σύνθεση:

Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος του Θωμά	Πρόεδρος
Αλέξανδρος Κοντόπουλος του Βασιλείου	Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος
Ελένη Τζάκου - Λαμπροπούλου του Αλκιβιάδη	Μη εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης - Ιωάννης Δασμάνογλου του Αναστασίου	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Σκοτίδας του Παντελή	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αγγελίδης του Ιωάννη	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Κουτσουδάκης του Δημητρίου - Σπυρίδωνος	Μη εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Κατσικαβέλης του Γεωργίου	Ανεξάρτητο Μέλος

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που ακολουθούν έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση της 4^{ης} Ιουνίου 2018.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «Ε.Ε.»). Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους. Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων κατά πελατών, ενδεχόμενες υποχρεώσεις από τυχόν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 100,0% θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. διατηρεί σημαντικό ύψους συνέργειες με την μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας για τη διενέργεια χρηματοδοτήσεων σε πελάτες, β) σε επίπεδο συνεργειών τόσο για την προσέλκυση πελατείας όσο και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτών και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με τη στρατηγική της μητρικής Τράπεζας.

Την 31 Μαρτίου 2018, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») ανήλθε σε €2,75 δισ. και παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2017, έπειτα από τη σημαντική μείωση το 2017 της έκθεσής της στο Ευρωσύστημα συνολικά, (ΕΚΤ και Μηχανισμός παροχής έκτακτης ρευστότητας («ELA»)), εξαλείφοντας ολοσχερώς την εξάρτησή της από το μηχανισμό ELA. Επιπρόσθετα, την 31 Μαρτίου 2018, η μητρική Τράπεζα είχε συνάψει συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξωτερικού (repos) ύψους €3,6 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €9,4 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας από το μηχανισμό ELA.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Μετά από μια ήπια συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ», σε σταθερές τιμές) κατά 0,3% ετησίως το 2016, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εισήλθε σε θετικό έδαφος το 2017 (+1,3% ετησίως), υποστηριζόμενος, κυρίως, από την αξιοσημείωτη ανάκαμψη του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου (14,9% ετησίως το 2017), η οποία συνεισέφερε 1,8 ποσοστιαίες μονάδες στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ, παρά τη σχετική στασιμότητα της ιδιωτικής κατανάλωσης (0,1% ετησίως, την ίδια περίοδο). Μάλιστα, η απόδοση αυτή αποτελεί την πιο σημαντική αύξηση του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία, έπειτα από μια σωρευτική μείωση κατά 26,1%, σε ετήσια βάση, μεταξύ 2008 και 2016, παρά την πιο συσταλτική, από το αρχικά αναμενόμενο, δημοσιονομική πολιτική το 2017. Οι τάσεις αποπληθωρισμού της οικονομίας τερματίστηκαν το 2017, με τον δείκτη τιμών καταναλωτή να αυξάνεται κατά 1,1%, ετησίως, έπειτα από μέση ετήσια μείωση της τάξεως του 1,2% στο διάστημα 2013-2016. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή εμφάνισε μηδενική σχεδόν μεταβολή το πρώτο τρίμηνο του 2018 (-0,1% ετησίως), κυρίως, λόγω της σταθεροποίησης των τιμών ενέργειας (0,2% ετησίως), ενώ ο δομικός πληθωρισμός σημείωσε οριακή αύξηση (0,1% ετησίως), η οποία αντανάκλα τη διατηρήσιμη συγκράτηση του κόστους από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Εντούτοις, ο πληθωρισμός αναμένεται να επιταχυνθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2018, ενόψει της σημαντικής αύξησης των τιμών του πετρελαίου κατά 29,4% ετησίως μεταξύ Απριλίου-Μαΐου 2018. Μια τέτοια αύξηση αναμένεται να επιβαρύνει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, αντισταθμίζοντας, εν μέρει, τις θετικές τάσεις στην αγορά εργασίας (αύξηση της απασχόλησης κατά 1,7% τους πρώτους δύο μήνες του 2018, η οποία αναμένεται να επιταχυνθεί περαιτέρω σύμφωνα με τις καθαρές ροές προσλήψεων που καταγράφονται από το σύστημα «EPFANH» του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Αλληλεγγύης).

Η σταθερή βελτίωση ενός σημαντικού αριθμού δεικτών οικονομικής συγκυρίας και δεικτών με προβλεπτική ικανότητα σχετικά με τις οικονομικές τάσεις και το επιχειρηματικό περιβάλλον το 2017, η οποία συνεχίστηκε και στις αρχές του 2018 (με ορισμένους από αυτούς τους δείκτες να επιστρέφουν σε προ κρίσης επίπεδα το πρώτο τετράμηνο του 2018), υποδηλώνει ότι η οικονομική δραστηριότητα εμφανίζει τάση επιτάχυνσης το 2018. Αυτή η τάση βελτίωσης στις οικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας το 2018 αναμένεται να ενισχυθεί και από την περαιτέρω αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και τη διατηρήσιμη μείωση των ασφάλιστρων κινδύνου της Ελλάδας. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι αποτιμήσεις των ελληνικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (σε αγορές σταθερού εισοδήματος και μετοχών) παραμένουν ευάλωτες σε δυσμενή εταιρικά νέα και στην αύξηση της μεταβλητότητας λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας στην Ιταλία, υποδηλώνει ότι η αξιολόγηση του ελληνικού κρατικού και του εταιρικού κινδύνου συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλό βαθμός ευαισθησίας σε κινδύνους.

Η επίδοση του τουριστικού κλάδου παραμένει ισχυρή – αύξηση των τουριστικών εσόδων και αφίξεων κατά 14,2% ετησίως και 12,8% ετησίως, αντίστοιχα, στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Μια πρόσθετη στήριξη στις εγχώριες επιχειρηματικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα προέλθει από τις εισροές της χρηματοδότησης του Τρίτου Προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων από το «Σχέδιο Juncker», της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») και ιδιωτικών κεφαλαίων), που θα υποστηρίξουν, επίσης, την εσωτερική δυνατότητα δημιουργίας ρευστότητας της οικονομίας και τις επιχειρηματικές επενδύσεις. Μια θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από τη διατηρήσιμη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με μια αύξηση του ωρομισθίου στους πιο ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, αναμένεται να υποστηρίξουν την ιδιωτική κατανάλωση συγκριτικά με το 2017 (0,5% σε ετήσια βάση, το 2018, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), αν και η αύξηση των τιμών του πετρελαίου δημιουργεί κάποια αβεβαιότητα εξαιτίας της αρνητικής επίπτωσής τους στην οικονομική ανάπτυξη. Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας θα υποστηριχθεί, επίσης, από την υγιή αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας της Ευρωζώνης – την κυριότερη αγορά για την Ελλάδα όσον αφορά τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% ετησίως το 2018 από 2,4% ετησίως το 2017 (σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ το 2018 αναμένεται να ανέλθει στο 2,0% ετησίως, κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»). Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει ευάλωτη σε κινδύνους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την περαιτέρω προσπάθεια επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων (πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ για το διάστημα 2018-2022), τη βραδύτερη, από την αρχικά αναμενόμενη, βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την εύθραυστη χρηματοοικονομική κατάσταση ενός σημαντικού αριθμού νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων έπειτα από την πολυετή κρίση. Μια ενδεχόμενη εμφάνιση δυσμενών εξωτερικών παραγόντων, που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ έναντι των νομισμάτων άλλων εμπορικών εταίρων εκτός Ευρωζώνης, τις τιμές εισαγόμενων πρώτων υλών (ειδικά τις τιμές ενέργειας) ή τις χρηματοπιστωτικές και νομισματικές συνθήκες διεθνώς, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών η Ελλάδα συνέχισε να υπεραποδίδει το 2017, υπερβαίνοντας το στόχο του Προγράμματος για πρωτογενές πλεόνασμα 1,75% του ΑΕΠ για το 2017 κατά, σχεδόν, 2,5% του ΑΕΠ. Εντούτοις, η διατήρηση αυτής της ευνοϊκής δυναμικής της δημοσιονομικής προσαρμογής εξακολουθεί να εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τη βελτίωση της απόδοσης των δημοσίων εσόδων, η οποία με τη σειρά της, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, η επίτευξη του συγκεκριμένου δημοσιονομικού στόχου θα μπορούσε να αποδυναμώσει, εκ νέου, την τάση βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Όσον αφορά τις επικείμενες εκταμίευσεις των δόσεων για το 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της τρίτης αξιολόγησης του Προγράμματος στις αρχές Μαρτίου 2018, οι Θεσμοί αποφάσισαν την εκταμίευση της τέταρτης δόσης του Προγράμματος από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας («ΕΜΣ»), ύψους €6,7 δισ., προκειμένου να καλυφθούν τρέχουσες χρηματοδοτικές ανάγκες, να εκκαθαριστούν ληξιπρόθεσμες οφειλές και να ενισχυθεί ο σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας του ελληνικού κράτους, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές. Το ποσό της δόσης είχε προγραμματιστεί να καταβληθεί σε δύο υποδόσεις. Συγκεκριμένα, η πρώτη εκταμίευση στο πλαίσιο της δόσης αυτής ανέρχεται σε €5,7 δισ. και καταβλήθηκε στα τέλη Μαρτίου του 2018, ενώ η δεύτερη εκταμίευση της δόσης ανέρχεται σε €1 δισ., θα χρησιμοποιηθεί για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και πρόκειται να καταβληθεί έως τα μέσα Ιουνίου του 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης των απαραίτητων μέτρων από την ελληνική κυβέρνηση. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 19 Μαΐου 2018 επετεύχθη συμφωνία σε επίπεδο τεχνικών κλιμακίων («SLA») σχετικά με ένα πακέτο μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Προγράμματος του ΕΜΣ και επικυρώθηκε στο Eurogroup της 24^{ης} Μαΐου 2018, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Προγράμματος. Η προσδοκώμενη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος, αναμένεται να οδηγήσει στην εκταμίευση επιπρόσθετων πόρων από το Πρόγραμμα, ύψους έως €11,7 δισ., συνεισφέροντας σε μια επιτυχημένη ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος, σε συνδυασμό με το σχηματισμό ενός επαρκούς ταμειακού αποθέματος ασφαλείας (το οποίο θα έχει χρηματοδοτηθεί τόσο από το Πρόγραμμα όσο και από την έκδοση ομολογιών) από το ελληνικό κράτος με σκοπό την πλήρη κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους σε ορίζοντα δύο ετών. Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται να προσδώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη.

Η ικανότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση, σε διατηρήσιμη βάση, των χρεολυσίων του δημοσίου χρέους της, έπειτα την επιτυχημένη έκδοση νέου 7ετούς ομολόγου και τη δημοπρασία εντόκων γραμματίων δωδεκάμηνης διάρκειας τον Φεβρουάριο 2018 και τον Μάρτιο 2018, αντίστοιχα, από τις οποίες αντλήθηκαν €4 δισ. συνολικά, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επιστροφή της χώρας στην οικονομική ομαλότητα. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αναμένεται να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ελληνικής Δημοκρατίας, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στις αγορές σε μόνιμη βάση. Σε αυτό το πλαίσιο, διενεργήθηκε μια πρώτη συζήτηση, σε τεχνικό επίπεδο, σχετικά με τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους στο Eurogroup της 24^{ης} Μαΐου 2018, στο οποίο ζητήθηκε από τους Θεσμούς η ολοκλήρωση μιας επικαιροποιημένης ανάλυσης βιωσιμότητας χρέους («DSA») από τον ΕΜΣ με σκοπό να τεθούν οι βάσεις για την τελική αξιολόγηση των απαιτούμενων μέτρων που θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα του χρέους σε μακροχρόνιο ορίζοντα. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της SLA, η Ελληνική Δημοκρατία επιδιώκει να επιτύχει συμφωνία με τους επίσημους πιστωτές της σχετικά με την περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους (ιδανικά στο Eurogroup της 21^{ης} Ιουνίου 2018), η οποία θα εφαρμοστεί στη μετα-μνημονιακή περίοδο. Για το σκοπό αυτό, η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να εφαρμόσει το συντομότερο δυνατό όλες τις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα που σχετίζονται με την τέταρτη αξιολόγηση (συμπεριλαμβανομένων μέτρων στον τομέα της ενέργειας, των συντάξεων, των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της αγοράς εργασίας) πριν από το Eurogroup της 21^{ης} Ιουνίου 2018.

Εν τούτοις, οι αποτιμήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού χρέους της Ελλάδας, καθώς και οι οικονομικές συνθήκες, γενικότερα, είναι πιθανό να επηρεαστούν από μια ενδεχόμενη σημαντική διόρθωση στις διεθνείς αγορές ή/και μια πιθανή παρατεταμένη αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, παρά τον υποστηρικτικό ρόλο της βελτιωμένης μακροοικονομικής σταθερότητας εγχωρίως. Μια ενδεχόμενη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, πιθανές αβεβαιότητες σχετικά με τα επιπρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους από τους επίσημους πιστωτές (όπως συμφωνήθηκαν στο Eurogroup της 25^{ης} Μαΐου 2016 και εξειδικεύθηκαν περαιτέρω

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

από τα Eurogroup της 15^{ης} Ιουνίου 2017 και της 12^{ης} Μαρτίου 2018), ένας ανεπαρκής σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας, ή/και ένα ασαφές πλαίσιο για την εποπτεία της χώρας μετά την ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος με δυνητική αποχώρηση του ΔΝΤ από το σύνολο των εποπτικών θεσμών, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στην εμπιστοσύνη και τις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας, να καθυστερήσουν τη χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου και να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στις αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων – ειδικά στην αγορά ακινήτων – σε συνδυασμό με μια, επιπλέον, πίεση στη ζήτηση εξαιτίας των δημοσιονομικών μέτρων. Εξωτερικοί παράγοντες που σχετίζονται με μια πιθανή επιδείνωση των χρηματοοικονομικών και των ευρύτερων μακροοικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη ή παγκοσμίως, γεωπολιτικοί κίνδυνοι ή/και μια περαιτέρω ανατίμηση των διεθνών τιμών ενέργειας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αρνητικές πιέσεις στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Stress Test 2018

Μεταξύ Φεβρουαρίου και Απριλίου 2018, η ΕΚΤ διενήργησε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («Stress Test») στις τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες. Η άσκηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία, τα σενάρια και τα υποδείγματα που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («ΕΒΑ»). Τα αποτελέσματα του Stress Test 2018 δημοσιεύθηκαν την 5 Μαΐου 2018 και η ΕΚΤ δεν ζήτησε από την μητρική Τράπεζα την υποβολή πλάνου κεφαλαιακής ενίσχυσης.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα όσον αφορά στη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την ολοσχερή εξόφληση του υπολοίπου στον μηχανισμό ELA, την μείωση της χρηματοδότησης από την ECB και την πρόσβασής της στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με σημαντικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως απόθεμα εγγυήσεων (β) τους δείκτες κεφαλαιακής της επάρκειας κατά την 31 Μαρτίου 2018, οι οποίοι υπερβαίνουν τους ελάχιστους δείκτες «Εποπτικού Ελέγχου και Διαδικασίας Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process “SREP”», ακόμα και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, (γ) τα αποτελέσματα του Stress Test 2018, βάσει των οποίων δεν προκύπτει ανάγκη για κατάρτιση πλάνου κεφαλαιακής ενίσχυσης και (δ) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας η διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2018) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

2.3.1 Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2017

Τροποποιήσεις

-Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές. Η τροποποίηση διευκρινίζει τα ακόλουθα: Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία, οι οποίοι για φορολογικούς σκοπούς επιμετρώνται στο κόστος, δημιουργούν εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές ανεξαρτήτως εάν ο κάτοχος των τίτλων σκοπεύει να ανακτήσει τη λογιστική τους αξία μέσω πώλησης ή διακράτησης. Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου δεν περιορίζει την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογικών κερδών. Για την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογικών κερδών εξαιρούνται οι πιστώσεις φόρων που προέρχονται από αναστροφή εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Η οικονομική οντότητα προσδιορίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Όταν ο φορολογικός νόμος περιορίζει τη χρήση των φορολογικών ζημιών, η επιχείρηση θα προσδιορίσει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε συνδυασμό με λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του ίδιου τύπου.

-Δ.Λ.Π. 7 (Τροποποίηση) Γνωστοποιήσεις. Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών προκειμένου οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

-Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2014-2016. Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν το ΔΠΧΑ 12 και διευκρινίζουν το πεδίο εφαρμογής του, προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενες προς πώληση, ως προοριζόμενες για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν είχε σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Νέα ΔΠΧΑ που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2017

-ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Τον Ιούλιο του 2014 το IASB εξέδωσε το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», το οποίο αποτελεί ολοκληρωμένο πρότυπο για την αντικατάσταση του Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση», και περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη λογιστική αντιστάθμισης. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 και της αναμενόμενης επίπτωσης κατά τη μετάβαση συμπεριλαμβάνονται στη Σημείωση 31.

-ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Το ΔΠΧΑ 15 εισάγει ένα ενιαίο ολοκληρωμένο μοντέλο για τη λογιστική αντιμετώπιση των εσόδων που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες. Όταν τεθεί σε ισχύ, το ΔΠΧΑ 15 θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο λογιστικό πλαίσιο αναγνώρισης εσόδων, το οποίο περιλαμβάνει το Δ.Λ.Π. 18 «Έσοδα», το Δ.Λ.Π. 11 «Συμβάσεις Κατασκευής» και τις σχετικές με αυτά διερμηνείες. Η βασική αρχή του ΔΠΧΑ 15 είναι ότι μία επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η επιχείρηση δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και την παροχή υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, το πρότυπο εισάγει μία προσέγγιση πέντε βημάτων για την αναγνώριση των εσόδων:

- Αναγνώριση της σύμβασης με τον πελάτη
- Αναγνώριση των υποχρεώσεων εκπλήρωσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκπλήρωσης της σύμβασης
- Αναγνώριση του εσόδου όταν (ή καθόσον) η οικονομική οντότητα φέρνει εις πέρας τις υποχρεώσεις εκπλήρωσης.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδο όταν (ή καθόσον) εκπληρώνονται οι όροι εκτέλεσης των συμβάσεων, π.χ. όταν ο έλεγχος των υποκείμενων στους όρους εκτέλεσης, αγαθών ή υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη. Το Πρότυπο θα εφαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

-ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά). Το ΔΠΧΑ 16 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των μισθώσεων, για να διασφαλιστεί ότι τόσο οι εκμισθωτές όσο και οι μισθωτές παρέχουν πληροφόρηση η οποία αντιπροσωπεύει ακριβοδίκαια τις εν λόγω συναλλαγές. Το πρότυπο ορίζει ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής μισθώσεων για τους μισθωτές, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται να αναγνωρίζουν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις, εκτός εάν η μίσθωση διαρκεί λιγότερο από 12 μήνες ή το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι μικρής αξίας. Οι μισθωτές αναγνωρίζουν το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και την αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται στη διάρκεια της μίσθωσης και η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος. Η λογιστική των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη σε σχέση με το Δ.Λ.Π. 17. Η Εταιρεία είναι σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 και δεν είναι πρακτικά εφικτό να προσδιοριστεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασής του έως ότου ολοκληρωθεί μία ενδελεχής ανάλυση. Οι υφιστάμενες δεσμεύσεις που απορρέουν από λειτουργικές μισθώσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 26.

- ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Το Δ.Π.Χ.Α. 17 είναι ένα ολοκληρωμένο πρότυπο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε αντίθεση με το ΔΠΧΑ 4, το οποίο εκδόθηκε ως ένα προσωρινό πρότυπο που παρείχε στις εταιρίες τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λογιστικές τους πρακτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια και επικεντρώθηκε στην ενίσχυση των γνωστοποιήσεων σχετικά με την αξία, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

2.3.2 Τροποποιήσεις και διερμηνείες που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2017

-Διερμηνεία 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η διερμηνεία καλύπτει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα στις περιπτώσεις αναγνώρισης μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή είσπραξης προκαταβολής πριν την αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Δεν ισχύει στις περιπτώσεις επιμέτρησης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία ή στην εύλογη αξία της προκαταβολής όταν λαμβάνει χώρα σε διαφορετική ημερομηνία από αυτή της αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης. Δεν απαιτείται η εφαρμογή της διερμηνείας σε φόρους εισοδήματος, καθώς και σε ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Συμπέρασμα: Η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί στις περιπτώσεις συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, είναι της ημέρας αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή εισπραξης προκαταβολής. Στις περιπτώσεις πολλαπλών πληρωμών ή εισπράξεων προκαταβολών, θα χρησιμοποιηθεί η ισοτιμία της κάθε ημέρας που έλαβε χώρα η προκαταβολή.

-ΔΠΧΑ 15 (Τροποποίηση) Διευκρινίσεις επί του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει τρεις περιοχές του προτύπου (αναγνώριση των υποχρεώσεων εκπλήρωσης των συμβάσεων, θέματα διάκρισης μεταξύ εντολέα και εντολοδόχου και παραχώρησης άδειας χρήσης) και παρέχει απαλλαγές κατά τη μετάβαση για συμβόλαια που έχουν τροποποιηθεί ή ολοκληρωθεί.

-Διερμηνεία 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος». (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για τον προσδιορισμό των φορολογικών κερδών (φορολογικών ζημιών), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου καθώς και των φορολογικών συντελεστών, όταν υπάρχει αβεβαιότητα κατά το λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος βάσει του Δ.Λ.Π. 12. Πιο συγκεκριμένα, η διερμηνεία εξετάζει:

- αν οι λογιστικοί χειρισμοί ορισμένων φορολογικών θεμάτων θα έπρεπε να εξετάζονται μεμονωμένα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους,
- τον προσδιορισμό των φορολογικών κερδών (ζημιών), φορολογικών βάσεων, αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρων και φορολογικών συντελεστών,
- τις συνέπειες των αλλαγών στα γεγονότα και στις περιστάσεις.

Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση) Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Ορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρίες καθορίζουν τα έσοδα συνταξιοδότησης όταν συμβαίνουν αλλαγές σε συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Το Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζομένους» καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση που ακολουθείται για ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Όταν πραγματοποιείται μία αλλαγή σε πρόγραμμα - τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός - απαιτείται επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης καθορισμένων παροχών. Οι αναθεωρημένες αναλογιστικές παραδοχές που προκύπτουν από την επανεκτίμηση θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή του προγράμματος. Μέχρι στιγμής, το Δ.Λ.Π. 19 δεν παρείχε διευκρινίσεις για τον τρόπο καθορισμού αυτών των εξόδων για την περίοδο μετά την αλλαγή του προγράμματος.

-Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2015-2017. (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν τα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Λ.Π. 12 – Παρέχεται η διευκρίνιση ότι μια εταιρεία λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις από τις πληρωμές μερισμάτων στο φόρο εισοδήματος με τον ίδιο τρόπο.

Δ.Λ.Π. 23 – Διευκρινίζεται ότι μια εταιρεία συμπεριλαμβάνει στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε αρχικά για την ανάπτυξη περιουσιακού στοιχείου, όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή την πώλησή του.

-ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) Δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά). Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 παρέχει τη δυνατότητα στις εταιρίες να επιμετρούν συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων αν πληρείται συγκεκριμένος όρος, αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις και τις διερμηνείες αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας αποτιμώνται και παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο και είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας αυτής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε συνάλλαγμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις κατά πελατών, οι λοιπές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και τέλος τα ομολογιακά και λουπά τραπεζικά δάνεια.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσης, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Η Εταιρεία δεν κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων ούτε για αντιστάθμιση κινδύνων ούτε για κερδοσκοπικούς σκοπούς.

2.6 Απαιτήσεις κατά πελατών

Οι απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν χρηματοδοτήσεις προς πελάτες. Οι απαιτήσεις κατά πελατών καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία εκταμίευσης των κεφαλαίων προς τους πελάτες στην εύλογη αξία που περιλαμβάνει τα έξοδα συναλλαγής και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έσοδα από τόκους δανείων καταχωρούνται στους τόκους και εξομοιούμενα έσοδα και αναγνωρίζονται όταν καταστούν δεδουλευμένα.

2.7 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης, σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Εταιρεία δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των κεφαλαίων που είναι απαιτητά στα πλαίσια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί και σύμφωνα με τους αρχικούς όρους. Ο όρος «απαίτηση» περιλαμβάνει προεξοφλήσεις επιχειρηματικών απαιτήσεων πελατών και εγκεκριμένα όρια πιστώσεων.

Οι προβλέψεις απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αφαιρετικά της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών, ενώ οι προβλέψεις για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται σε λογαριασμούς τάξεως, όπως μία συμβατική δέσμευση, καταχωρούνται σε λογαριασμό λοιπών υποχρεώσεων. Η Εταιρεία εξετάζει εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημίες στο χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων κατά πελατών μεμονωμένα για σημαντικές απαιτήσεις και συγκεντρωτικά για απαιτήσεις που δε θεωρούνται σημαντικές.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης κατά πελατών και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Οι χρηματοδοτήσεις σε επιχειρήσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου της χρηματοδότησης, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε κοινές ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πελατών να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμημένα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων κατά πελατών αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Η Εταιρεία επισκοπεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τις απαιτήσεις κατά πελατών που έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους και τουλάχιστον μία φορά το έτος, διενεργεί επανεξέταση των υφιστάμενων εκτιμήσεων. Οποιοσδήποτε μεταβολές επέλθουν στην αξία και στο χρόνο εισπράξης των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή του ύψους των υφιστάμενων προβλέψεων απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων, η οποία πραγματοποιείται με χρέωση ή πίστωση του αντίστοιχου λογαριασμού «Απομείωση αξίας απαιτήσεων». Η Εταιρεία επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών με απώτερο σκοπό την απάλειψη των αποκλίσεων μεταξύ των πραγματικών και των εκτιμώμενων ζημιών.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση. Μεταγενέστερα της διαγραφής οποιοσδήποτε εισπράξεις καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «Πρόβλεψη απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου».

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων κατά πελατών μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντλιογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντλιογισθέν ποσό καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο λογαριασμό «Πρόβλεψη απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου».

2.8 Παύση απεικόνισης

2.8.1. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου
- διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες (pass-through διακανονισμός)
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στον βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή της εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετρύεται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί η Εταιρεία να κληθεί να πληρώσει.

2.8.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.9 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αφορούν κυρίως τόκους προερχόμενους από χρηματοδότηση πελατών και κατά δεύτερο λόγο τόκους από απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αμοιβές και άμεσα έξοδα που αφορούν στη χρηματοδότηση πελατών ή την έκδοση δανείου αναγνωρίζονται σταδιακά στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων έχει υποστεί απομείωση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για να προεξοφληθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές για το σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

2.11 Έσοδα / έξοδα προμηθειών

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες Factoring.

2.12 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν εξοπλισμό, ο οποίος κατέχεται από την Εταιρεία με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στη αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα ενσώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στη περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για την Εταιρεία, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται, δεν διακόπτεται εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους σε περίοδο, όμως, η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 10 έτη. Εάν κατά την απόκτηση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, η αξία κτήσης του δεν υπερβαίνει το ποσό των €600, τότε το πάγιο αποσβένεται πλήρως μέσα στη χρήση κατά την οποία αποκτήθηκε.

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, η Εταιρεία υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η Εταιρεία σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η αξία κτήσης λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει η Εταιρεία και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους. Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής σε περίοδο, όμως, η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 12 έτη.

Δαπάνες όπως δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, καθώς και δαπάνες διαφήμισης και προβολής αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.14 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.14.1 Η εταιρεία ως μισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι η Εταιρεία διατηρεί όλους τους κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα των ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων στοιχείων ή της παρούσας αξίας των ελάχιστα καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Κάθε ένα από τα μισθώματα που καταβάλλεται, επιμερίζεται μεταξύ του ποσού που αφορά την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του ποσού που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ένας σταθερός συντελεστής αποπληρωμής του ανεξόφλητου υπολοίπου της χρηματοδότησης. Το ποσό που αφορά το ανεξόφλητο κεφάλαιο των υποχρεώσεων από μίσθωση ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρείται

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

σε λογαριασμό υποχρεώσεων. Το ποσό που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, μεταφέρεται σταδιακά στη κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται στο πλαίσιο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόκεινται σε απόσβεση. Η απόσβεση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων στοιχείων γίνεται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της διάρκειας της μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.15 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο» και «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών, των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων της.

2.16 Προβλέψεις

Η Εταιρεία διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρομένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.17 Παροχές προς εργαζομένους

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδοκίμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και περιλαμβάνονται στις «αμοιβές και έξοδα προσωπικού».

Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου) να αναγνωρίζονται άμεσα στα λοιπά συνολικά έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.18 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν στοιχεία τα οποία καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετιζόμενα κέρδη ή ζημιές.

2.19 Υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (το προϊόν της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του καθαρού ποσού που εισπράχθηκε από την έκδοση των ομολογιών και των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των δανείων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου.

Ο δανεισμός της Εταιρείας συνίσταται σε κοινά ομολογιακά δάνεια του Ν.3156/2003 και ανοικτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς.

2.20 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις που ανήκουν στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης της Εταιρείας, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιαστική επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων επιτοκίων και εξασφαλίσεων, πραγματοποιούνται ουσιαστικά με όρους ίδιους με εκείνους που ισχύουν για παρόμοιες συναλλαγές με μη συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων επιτοκίων και εξασφαλίσεων και δεν εμπεριέχουν κίνδυνο υψηλότερο του κανονικού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Προβλέψεις για ζημιές από απαιτήσεις κατά πελατών

Οι προβλέψεις ζημιών από απαιτήσεις κατά πελατών που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων κατά πελατών και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων κατά πελατών διενεργείται από μέλη της Διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων, με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις για απαιτήσεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο όπως αυτά περιγράφονται στη Σημείωση 2.7.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των αναμενόμενων ταμειακών εισροών. Για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών, η Διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την χρηματοοικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και οποιασδήποτε ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων ζημιών επί των απαιτήσεων κατά πελατών σε συλλογικό επίπεδο, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη της παράγοντες όπως την ποιότητα της πίστωσης, το μέγεθος του χαρτοφυλακίου, τη συγκέντρωση, καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, διενεργούνται παραδοχές για τον καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για τον καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που τα παραπάνω εμπεριέχουν κρίση, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Κόστος παροχών στο προσωπικό

Το κόστος των καθορισμένων παροχών στο προσωπικό εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης και την αύξηση αποδοχών και συντάξεων. Οι παραδοχές αυτές διαμορφώνονται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής της Εταιρείας.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	836	2.839
Από απαιτήσεις κατά πελατών	13.726.850	16.804.460
Σύνολο	13.727.686	16.807.299
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Από υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	(616.019)	(174.151)
Από ομολογιακά δάνεια	(3.397.069)	(6.985.333)
Σύνολο	(4.013.088)	(7.159.484)
Καθαρά έσοδα από τόκους	9.714.598	9.647.815

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, προέρχονται αμιγώς από την παροχή υπηρεσιών factoring.

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα από προμήθειες		
Επιχειρηματικά δάνεια	6.858.339	6.839.968
Σύνολο	6.858.339	6.839.968
Έξοδα από προμήθειες		
Επιχειρηματικά δάνεια	(163.276)	(213.658)
Λοιπές προμήθειες – Έξοδα	(2.600.098)	(2.030.785)
Σύνολο	(2.763.374)	(2.244.443)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	4.094.965	4.595.525

Στις λοιπές προμήθειες - έξοδα ύψους ποσού €2.600.098, περιλαμβάνεται ποσό €2.548.405 το οποίο αφορά υπηρεσίες σύστασης πελατείας που παρασχέθηκαν από τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος προς την Εταιρεία (2016: €1.983.755).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί	(723.464)	(686.341)
Εργοδοτικές εισφορές	(192.303)	(166.068)
Έξοδα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19)	(12.945)	(10.573)
Παρεπόμενες παροχές & έξοδα προσωπικού	(40.686)	(33.794)
Σύνολο	(969.398)	(896.776)

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Ενοίκια και έξοδα μηχανογραφικού εξοπλισμού	(69.971)	(61.794)
Φόροι και τέλη	(1.824)	(1.660)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(113.186)	(74.182)
Ασφάλιστρα	(178.934)	(42.188)
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(490.314)	(640.583)
Δικαστικά και έξοδα εξωδίκων ενεργειών	(87.441)	(72.061)
Έξοδα ταξιδίων και μεταφορών	(38.182)	(36.412)
Λοιπά διοικητικά και λειτουργικά έξοδα	(48.398)	(47.507)
Σύνολο	(1.028.250)	(976.387)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Από απαιτήσεις κατά πελατών (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11)	(94.071)	3.868.150
Σύνολο	(94.071)	3.868.150

Η Εταιρεία για τη χρήση του 2017 προέβη σε σχηματισμό προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου έναντι απαιτήσεων κατά πελατών της ποσού €94.071, έναντι αντιστροφής προβλέψεων ποσού €3.908.116 του 2016. Η συγκεκριμένη αντιστροφή πρόβλεψης πραγματοποιήθηκε κυρίως λόγω απόφασης δικαστηρίου που διέταξε το άνοιγμα διαδικασίας εξυγίανσης και επικύρωσε συμφωνία εξυγίανσης και μεταβίβασης επιχείρησης που συνήφθη μεταξύ αυτής και των πιστωτών της. Μεταξύ των πιστωτών αυτής ήταν και η Εταιρεία, την εξόφληση των απαιτήσεων της οποίας ανέλαβε “τρίτη” νεοουσταθείσα εταιρεία, στην οποία μεταβιβάστηκε μέρος του ενεργητικού και παθητικού της επιχείρησης. Η συγκεκριμένη απαίτηση, εξοφλήθηκε στο σύνολό της από τη νεοουσταθείσα εταιρεία την 25^η Ιουλίου 2017.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Φόρος εισοδήματος	2.706.254	2.865.820
Τέλος επιτηδεύματος	1.000	1.000
Αναβαλλόμενοι φόροι (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14)	690.849	1.830.140
Σύνολο	3.398.103	4.696.960

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η συμφωνία του ονομαστικού με τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή έχει ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Κέρδη προ φόρων	11.675.999	16.181.958
Φόρος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 29%	3.386.040	4.692.768
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από :		
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	11.063	3.192
Τέλος επιτηδεύματος	1.000	1.000
Φόρος εισοδήματος	3.398.103	4.696.960
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	29,1%	29,0%

Η απαίτηση και υποχρέωση του φόρου εισοδήματος την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρέωση φόρου εισοδήματος χρήσης	2.706.254	2.865.820
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:		
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος χρήσης	(2.865.820)	(2.990.232)
Σύνολο (απαίτησης) / υποχρέωσης φόρου εισοδήματος χρήσης	(159.566)	(124.412)

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Εταιρείας για τις χρήσεις 2017 και 2016 ανέρχεται σε 29%, σύμφωνα με τον ν. 4334/16.7.2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2015. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περίπτωση διανομής κερδών στα μέλη της Διοίκησης ή στο προσωπικό, διενεργείται παρακράτηση φόρου 10% επί των διανεμομένων κερδών. Ωστόσο, με βάση τις διατάξεις του ν. 4387/2016, ο παρακρατούμενος φόρος επί των μερισμάτων που θα διανεμηθούν προς τα ίδια πρόσωπα από την 1^η Ιανουαρίου 2017 αυξάνεται από 10% σε 15%. Διανομή μερίσματος προς τη μητρική Τράπεζα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. δεν επιβαρύνεται με παρακράτηση φόρου (άρθρο 82 του ν.4172/2013).

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεκτη για τη χρήση του 2017 η οποία ελέγχεται ήδη από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών "ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία" που διενεργεί και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εντολή 521/0/1118 της 11 Ιανουαρίου 2017 η Εταιρεία ενδέχεται να ελεγχθεί φορολογικά για τη χρήση 2010. Μέχρι τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν έχει ξεκινήσει κάποιος φορολογικός έλεγχος για την εν λόγω χρήση ούτε έχουν γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία τυχόν σχετικά ευρήματα. Επισημαίνεται, ότι με βάση πρόσφατη δικαστηριακή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έχει γίνει αποδεκτή από το Διοικητή της Ανώτατης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, οι διαχειριστικές χρήσεις μέχρι και το 2010 θεωρείται ότι έχουν παραγραφεί για σκοπούς φορολογίας εισοδήματος. Οι χρήσεις των ετών 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, δηλαδή την ελεγκτική εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65^Α του Ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 8 Ιουλίου 2014, την 25 Σεπτεμβρίου 2015, την 20 Σεπτεμβρίου 2016 και την 23 Οκτωβρίου 2017 αντίστοιχα. Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες

Το ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο	250	186
Καταθέσεις όψεως	6.450.539	4.233.142
Σύνολο	6.450.789	4.233.328

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Απαιτήσεις κατά πελατών

Οι απαιτήσεις κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Εγχώριο Factoring με αναγωγή	186.598.624	188.452.905
Εγχώριο Factoring χωρίς αναγωγή	86.161.466	75.687.053
Προεξόφληση τιμολογίων	40.863.385	22.634.465
Διεθνές Factoring	21.271.990	6.932.724
Σύνολο	334.895.465	293.707.147
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση απαιτήσεων κατά πελατών	(2.460.981)	(2.366.910)
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών	332.434.484	291.340.237

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου

Ποσά σε €	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.366.910	6.235.060
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	-	(3.908.116)
Προβλέψεις απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	94.071	39.966
Καθαρή πρόβλεψη απομείωσης για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	94.071	(3.868.150)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	2.460.981	2.366.910

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Το λογισμικό και τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λογισμικό	Σύνολα
Κόστος κτήσεως 01 Ιανουαρίου 2016	479.488	479.488
Προσθήκες	-	-
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2016	479.488	479.488
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 01 Ιανουαρίου 2016	(100.509)	(100.509)
Αποσβέσεις περιόδου	(39.958)	(39.958)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(140.467)	(140.467)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	339.021	339.021
Κόστος κτήσεως 01 Ιανουαρίου 2017	479.488	479.488
Προσθήκες	-	-
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2017	479.488	479.488
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 01 Ιανουαρίου 2017	(140.467)	(140.467)
Αποσβέσεις περιόδου	(39.957)	(39.957)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	(180.424)	(180.424)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	299.064	299.064

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λοιπός εξοπλισμός	Σύνολα
Κόστος κτήσεως 01 Ιανουαρίου 2016	41.960	41.960
Προσθήκες	15.861	15.861
Διαγραφές	(7.287)	(7.287)
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2016	50.534	50.534
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 01 Ιανουαρίου 2016	(36.998)	(36.998)
Αποσβέσεις περιόδου	(16.661)	(16.661)
Διαγραφές	7.287	7.287
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(46.372)	(46.372)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	4.162	4.162
Κόστος κτήσεως 01 Ιανουαρίου 2017	50.534	50.534
Προσθήκες	1.353	1.353
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2017	51.887	51.887
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 01 Ιανουαρίου 2017	(46.372)	(46.372)
Αποσβέσεις περιόδου	(993)	(993)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	(47.365)	(47.365)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	4.522	4.522

Η Εταιρεία την 31.03.2016 προέβη σε αντικατάσταση εξοπλισμού Η/Υ με κόστος που ανήλθε σε €15.861.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Υπόλοιπο 31/12/2015	Αναγνώριση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Αναγνώριση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	Υπόλοιπο 31/12/2016
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου	31.037	(4.785)	-	26.252
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό κατά τη συνταξιοδότηση	18.666	3.067	6.135	27.868
Σύνολο απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους	49.703	(1.718)	6.135	54.120
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Απαιτήσεις κατά πελατών	(1.775.498)	(1.820.738)	-	(3.596.236)
Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	(45.642)	(13.774)	-	(59.416)
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	(2.187)	6.090	-	3.903
Σύνολο υποχρεώσεων από αναβαλλόμενους φόρους	(1.823.327)	(1.828.422)	-	(3.651.749)
Υπόλοιπο υποχρέωσης από αναβαλλόμενους φόρους	(1.773.624)	(1.830.140)	6.135	(3.597.629)

34

Ποσά σε €	Υπόλοιπο 31/12/2016	Αναγνώριση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Αναγνώριση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	Υπόλοιπο 31/12/2017
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου	26.252	(4.785)	-	21.467
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό κατά τη συνταξιοδότηση	27.868	3.754	729	32.351
Σύνολο απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους	54.120	(1.031)	729	53.818
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Απαιτήσεις κατά πελατών	(3.596.236)	(677.191)	-	(4.273.427)
Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	(59.416)	(11.583)	-	(70.999)
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	3.903	(1.044)	-	2.859
Σύνολο υποχρεώσεων από αναβαλλόμενους φόρους	(3.651.749)	(689.818)	-	(4.341.567)
Υπόλοιπο υποχρέωσης από αναβαλλόμενους φόρους	(3.597.629)	(690.849)	729	(4.287.749)

Η Εταιρεία συμψηφίζει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους επειδή η φορολογική νομοθεσία παρέχει το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον κύριο φόρο εισοδήματος.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Έξοδα επομένων χρήσεων	29.403	22.850
Προκαταβολές προμηθευτών	8.980	-
Σύνολο	38.383	22.850

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αφορούν προπληρωθέντα έξοδα συνδρομών και αμοιβών για υπηρεσίες μηχανογραφικής υποστήριξης, καθώς και προκαταβολές σε προμηθευτές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	27.306.781	28.790.583
Σύνολο	27.306.781	28.790.583

Η παραπάνω υποχρέωση αφορά κεφάλαιο κίνησης με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό με τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

Μεταβολή υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Ποσά σε €	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	28.790.583	4.046.500
Προσθήκες περιόδου	27.306.781	28.790.583
Αποπληρωμές περιόδου	(28.790.583)	(4.046.500)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	27.306.781	28.790.583

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εκδοθείσες ομολογίες

Ομολογιακά Δάνεια

Την 28 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με την μητρική της Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. για την κάλυψη κοινού ομολογιακού δανείου, διάρκειας έως την 28 Δεκεμβρίου 2019, βάσει των διατάξεων του ν.3156/2003 και του κ.ν. 2190/1920, με δικαίωμα ανανέωσης για ένα ακόμα έτος. Η σύμβαση προβλέπει έκδοση δανείου ύψους ποσού €230.000.000, το οποίο διαιρείται σε διακόσια τριάντα εκατομμύρια ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός ΕΥΡΩ (€1) έκαστη. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο OVERNIGHT ή το Euribor περιόδου ενός (1), δύο (2), τριών (3) ή έξι (6) μηνών κατ' επιλογή του Εκδότη, πλέον περιθωρίου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία έχει εκδώσει το σύνολο των ομολογιών ύψους €230.000.000 με βάση την ανωτέρω σύμβαση. Η εύλογη αξία του ομολογιακού δανείου την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν σε €217.422.429, βάσει αποτίμησης Επιπέδου 3, η οποία προσδιορίστηκε με μοντέλο προεξόφλησης ταμειακών ροών, με αναφορά επί των επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Την 28 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία έλαβε έγκριση για τη σύναψη σύμβασης με την μητρική της Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. για την κάλυψη κοινού ομολογιακού δανείου, διάρκειας έως την 28 Δεκεμβρίου 2019, με δικαίωμα ανανέωσης για ένα ακόμα έτος, βάσει των διατάξεων του ν.3156/2003 και του κ.ν. 2190/1920. Η σύμβαση προβλέπει έκδοση δανείου ύψους ποσού €50.000.000, το οποίο διαιρείται σε πενήντα εκατομμύρια ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός ΕΥΡΩ (€1) έκαστη. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο OVERNIGHT ή το Euribor περιόδου ενός (1), δύο (2), τριών (3) ή έξι (6) μηνών κατ' επιλογή του Εκδότη, πλέον περιθωρίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε έκδοση ομολογιών βάσει της ανωτέρω έγκρισης.

Την 28 Δεκεμβρίου 2017, η Εταιρεία προέβη σε αποπληρωμή της από 28 Σεπτεμβρίου 2015 σύμβασης ομολογιακού δανείου καταβάλλοντας το ανεξόφλητο υπόλοιπο του κεφαλαίου ποσού €185.000.000, πλέον των αντίστοιχων δεδουλευμένων τόκων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Μεταβολή εκδοθεισών ομολογιών

Ποσά σε €	2017	2016
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	185.017.472	335.010.174
Προσθήκες περιόδου	230.000.000	210.000.000
Αποπληρωμές περιόδου	(185.017.472)	(360.010.174)
Δεδουλευμένοι τόκοι	34.500	17.472
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	(3.600)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	230.030.900	185.017.472

Το συνολικό κεφάλαιο των ομολογιακών δανείων, εξοφλείται την ημερομηνία λήξης, ήτοι την 28 Δεκεμβρίου 2019. Ο εκδότης έχει το δικαίωμα να αποπληρώσει τα δάνεια, σε οποιαδήποτε στιγμή, κατά την διάρκεια τους, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των ομολογιακών δανείων την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχονται στο ποσό των €34.500.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι υποχρεώσεις προς πελάτες οφείλονται σε πιστωτικά υπόλοιπα αλληλόχρεων και λογαριασμών διαχείρισης απαιτήσεων πελατών. Το υπόλοιπο των υποχρεώσεων προς πελάτες την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπα αλληλόχρεων λογαριασμών πελατών	650.173	1.446.247
Υπόλοιπα διαχείρισης απαιτήσεων πελατών	4.410.264	3.341.987
Σύνολο	5.060.437	4.788.234

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Οι εργαζόμενοι στην Εταιρεία δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, λόγω απόλυσης ή συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το Ν. 2112/1920. Το ποσό της αποζημίωσης εξαρτάται από τον χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απόλυσης ή της συνταξιοδότησης του. Εάν ο εργαζόμενος παραμείνει στην Εταιρεία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με το 40% της αποζημίωσης που θα έπαιρνε εάν απολυόταν την ίδια μέρα. Η αποτίμηση και η απεικόνιση των υποχρεώσεων για τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία έχει γίνει από την Εταιρεία με βάση τις διατάξεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μη χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος υπηρεσίας	11.407	9.060
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.538	1.513
Κανονικό έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	12.945	10.573

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρή υποχρέωση έναρξης χρήσης	96.095	64.366
Κόστος υπηρεσίας	11.407	9.060
Χρηματοοικονομικό κόστος	1.538	1.513
-Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	-	14.855
-Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές εμπειρικών παραδοχών	2.511	6.301
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	111.551	96.095

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης

	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία υποχρέωσης έναρξης χρήσης	96.095	64.366
Σύνολο εξόδων που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσης	12.945	10.573
Ποσό αναγνωριζόμενο στα λοιπά συνολικά έσοδα	2.511	21.156
Παρούσα αξία υποχρέωσης λήξης χρήσης	111.551	96.095

Προσαρμογές στην καθαρή υποχρέωση

	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από αλλαγή των υποθέσεων	-	(14.855)
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από εμπειρικές προσαρμογές	(2.511)	(6.301)
Ποσό αναγνωριζόμενο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(2.511)	(21.156)

Η αναλογιστική μελέτη εκπονήθηκε από την πιστοποιημένη αναλογιστική εταιρεία "AON Hewitt" μετά το τέλος της χρήσης. Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τους αναλογιστές για τον προσδιορισμό των εξόδων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για τη χρήση 2017 και 2016 είναι:

Αναλογιστικές παραδοχές	2017	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	1,60%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
	0,00% για το έτος 2018	0,00% για τα έτη 2017-2018
	0,50% για τα έτη 2019-2020	0,50% για τα έτη 2019-2020
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	1,00% για τα έτη 2021-2022	1,00% για τα έτη 2021-2022
	1,50% από το 2023	1,50% από το 2023
Διάρκεια προγράμματος	22,23 έτη	22,86 έτη

Η Εταιρεία δεν αναμένεται να καταβάλλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης κατά το 2018.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	100.094	265.460
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	45.190	40.444
Πιστωτές/Προμηθευτές	2.022.173	1.322.823
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.559	2.988
Λοιπές υποχρεώσεις	-	21
Σύνολο	2.171.016	1.631.736

Το υπόλοιπο του λογαριασμού Πιστωτές/Προμηθευτές, ύψους €2.022.173, περιλαμβάνει ποσό €1.613.152 (2016: €975.760) το οποίο αφορά υποχρέωση προς τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. από προμήθειες σύστασης πελατείας. Η υποχρέωση εξοφλήθηκε την 8 Μαρτίου 2018.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε €20.000.000, αποτελούμενο από 4.000.000 κοινές ονομαστικές μετοχές αξίας €5,0 έκαστη και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο σε €30.000.000.

Η Εταιρεία δεν έχει στην κατοχή της ίδιες μετοχές.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Αποθεματικά

Τακτικό αποθεματικό

Στα αποθεματικά περιλαμβάνεται το τακτικό αποθεματικό το οποίο σχηματίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 του καταστατικού της Εταιρείας και του άρθρου 44 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, για το σχηματισμό του οποίου αφαιρείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών κάθε χρήσης. Η αφαίρεση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με το νόμο, όταν το τακτικό αποθεματικό φτάσει σε ποσό ίσο τουλάχιστο με το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο, το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον» και δεν μπορεί να διανεμηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της Εταιρείας.

Με την από 30 Ιουνίου 2017 απόφαση της ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, σχηματίστηκε τακτικό αποθεματικό ύψους €574.250, προερχόμενο από τα κέρδη περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Ως εκ τούτου την 31 Δεκεμβρίου 2017 το τακτικό αποθεματικό της Εταιρείας ανήρχετο σε €2.718.186.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Αποτελέσματα εις νέον

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 το υπόλοιπο του λογαριασμού ανέρχονταν σε €17.732.528 και €20.020.194 αντίστοιχα.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελέσματα εις νέον στις 31 Δεκεμβρίου 2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	
Αποτελέσματα εις νέο προερχόμενα από κέρδη	17.887.740
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου, μετά από φόρους	(163.900)
Σύνολο	17.723.840

Τα έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου έχουν πραγματοποιηθεί στις χρήσεις του 2009 και 2013.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας θα προτείνει στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ύψους €413.895 και τη διανομή μερίσματος από τα κέρδη της περιόδου του 2017 και παρελθουσών χρήσεων ύψους €6.500.000.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου

Ποσά σε €	Από 1.1 έως 31.12.2017			Από 1.1 έως 31.12.2016		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου	2.512	729	1.783	21.155	6.135	15.020
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	2.512	729	1.783	21.155	6.135	15.020
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	2.512	729	1.783	21.155	6.135	15.020

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Τα Δ.Π.Χ.Α. επιβάλλουν στις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τόσο του ενεργητικού όσο και των υποχρεώσεων.

Η διοίκηση εκτιμά ότι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως αυτά εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δεν διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία τους, διότι είτε έχουν ημερομηνία λήξεως μικρότερη του ενός έτους, είτε φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α) Νομικά θέματα

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τόσο της διοίκησης, όσο και της Νομικής Συμβούλου της Εταιρείας, δεν υπάρχουν εκκρεμείς υποθέσεις, οι οποίες αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

β) Φορολογικά θέματα

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεγκτη για τη χρήση του 2017 η οποία ελέγχεται ήδη από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών “ΠΡΑΙΣΓΟΥΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” που διενεργεί και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εντολή 521/0/1118 της 11 Ιανουαρίου 2017 η Εταιρεία ενδέχεται να ελεγχθεί φορολογικά για τη χρήση 2010. Μέχρι τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν έχει ξεκινήσει κάποιος φορολογικός έλεγχος για την εν λόγω χρήση ούτε έχουν γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία τυχόν σχετικά ευρήματα. Επισημαίνεται, ότι με βάση πρόσφατη δικαστηριακή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έχει γίνει αποδεκτή από το Διοικητή της Ανώτατης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, οι διαχειριστικές χρήσεις μέχρι και το 2010 θεωρείται ότι έχουν παραγραφεί για σκοπούς φορολογίας εισοδήματος. Οι χρήσεις των ετών 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, δηλαδή την ελεγκτική εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65^Α του Ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 8 Ιουλίου 2014, την 25 Σεπτεμβρίου 2015, την 20 Σεπτεμβρίου 2016 και την 23 Οκτωβρίου 2017 αντίστοιχα. Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

γ) Μη χρησιμοποιημένα ανώτατα όρια προεξόφλησης και κάλυψης πιστωτικού κινδύνου

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας από μη χρησιμοποιημένα ανώτατα όρια προεξόφλησης και κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, την 31 Δεκεμβρίου 2017, ανέρχονταν στο ποσό των €890.433.193 (2016: €751.101.919).

δ) Λειτουργικές μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας για μισθώματα αφορούν τα κτήρια για την στέγαση των κεντρικών γραφείων της και τα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιεί.

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Εντός ενός έτους	67.226	56.556
Πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	263.005	201.319
Άνω των πέντε ετών	235.586	284.586
Σύνολο	565.817	542.461

Η μίσθωση των κτηρίων έχει διάρκεια 12 έτη αρχής γενομένης από το έτος 2015 και δύναται να ανανεωθεί με νέο συμφωνητικό μίσθωσης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Διαχείριση κινδύνων

Οι εργασίες Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας έχουν ανατεθεί στην Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της μητρικής της Εταιρείας Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., σύμφωνα με σχετική σύμβαση εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών.

27.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ως πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από αδυναμία του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων με την Εταιρεία ή την αδυναμία να εκτελέσει, κατά οποιονδήποτε τρόπο τα συμφωνηθέντα.

Δυνάμει της ανωτέρω αναφερόμενης σύμβασης, η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των προμηθευτών (εκχωρητών) αλλά και οφειλετών (αγοραστών) γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις και τα αντίστοιχα εγκριτικά όργανα της μητρικής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. Επίσης η διαχείριση των προεξοφλήσεων σε καθυστέρηση ακολουθεί τις αρχές διαχείρισης απαιτήσεων σε καθυστέρηση της μητρικής της Εταιρείας Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Ο διαχωρισμός των προσφερομένων προϊόντων Factoring (Εγχώριο Factoring με αναγωγή, Εγχώριο Factoring χωρίς αναγωγή, Προεξόφληση Τιμολογίων, Διεθνές Factoring) αφορά στην διαφορετική έκθεση του πιστωτικού κινδύνου σε έκαστο εξ' αυτών. Ο διαχωρισμός των προϊόντων Factoring ως προς την έκθεση του Πιστωτικού Κινδύνου αφορά στο Factoring με αναγωγή, όπου ο Πιστωτικός Κίνδυνος αφορά στον προμηθευτή και στο Factoring χωρίς αναγωγή, όπου ο Πιστωτικός Κίνδυνος αφορά στον οφειλέτη. Σε κάθε μια εκ των περιπτώσεων προσαρμόζονται αντίστοιχα τα συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου στον φορέα αυτού (προμηθευτή ή οφειλέτη).

Η πιστοδοτική πολιτική της Εταιρείας ακολουθεί τις βασικές αρχές της Πιστωτικής Πολιτικής για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. όπως αυτή προβλέπεται από τα εσωτερικά εγχειρίδια, εγκυκλίους και κανονισμούς.

Τα σύστημα διαβάθμισης του Πιστωτικού Κινδύνου των απαιτήσεων της Εταιρείας, που ακολουθεί το αντίστοιχο σύστημα της μητρικής της Εταιρείας Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., αφορά στο σύνολο των μεθοδολογιών, διαδικασιών, ελέγχων, συστημάτων πληροφορικής και βάσεων δεδομένων που υποστηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και την ταξινόμηση σε βαθμίδες αποδεκτού και μη αποδεκτού κινδύνου, καθώς και την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης και της ζημιάς.

Οι ακόλουθοι πίνακες απεικονίζουν το σενάριο της μέγιστης έκθεσης της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο λαμβάνοντας υπόψη τις συσσωρευμένες προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την 31.12.2017 πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ποσά σε €	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Απομειώσεις	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	6.450.789	-	6.450.789
Απαιτήσεις κατά πελατών	334.895.465	(2.460.981)	332.434.484
Σύνολο	341.346.254	(2.460.981)	338.885.273

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την 31.12.2016 πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ποσά σε €	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Απομειώσεις	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	4.233.328	-	4.233.328
Απαιτήσεις κατά πελατών	293.707.147	(2.366.910)	291.340.237
Σύνολο	297.940.475	(2.366.910)	295.573.565

Πιστωτική ποιότητα απαιτήσεων κατά πελατών την 31.12.2017

Ποσά σε €	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών
Ενήμερα μη απομειωμένα	5.768.068	325.655.795	331.423.863
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	-	1.010.089	1.010.089
Απομειωμένα	360.701	2.100.812	2.461.513
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	6.128.769	328.766.696	334.895.465
Πρόβλεψη απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(360.599)	(2.100.382)	(2.460.981)
Σύνολο	5.768.170	326.666.314	332.434.484

Πιστωτική ποιότητα απαιτήσεων κατά πελατών την 31.12.2016

Ποσά σε €	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών
Ενήμερα μη απομειωμένα	5.146.150	275.480.787	280.626.937
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	-	9.473.421	9.473.421
Απομειωμένα	88.983	3.517.806	3.606.789
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	5.235.133	288.472.014	293.707.147
Πρόβλεψη απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(88.899)	(2.278.011)	(2.366.910)
Σύνολο	5.146.234	286.194.003	291.340.237

Πιστωτική ποιότητα απαιτήσεων κατά πελατών της 31.12.2017

Ποσά σε €	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	3.931.802	231.752.424	235.684.226
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	1.836.368	94.913.890	96.750.258
Σύνολο	5.768.170	326.666.314	332.434.484

Πιστωτική ποιότητα απαιτήσεων κατά πελατών της 31.12.2016

Ποσά σε €	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	3.893.821	158.179.474	162.073.295
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	1.252.413	128.014.529	129.266.942
Σύνολο	5.146.234	286.194.003	291.340.237

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ανά κλάδο δραστηριότητας

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	60.174.618	31.507.068
Βιοτεχνία	6.999.443	7.904.406
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	256.304.112	228.717.072
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	8.401.615	20.458.216
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	3.015.677	5.120.385
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση απαιτήσεων κατά πελατών	(2.460.981)	(2.366.910)
Σύνολο	332.434.484	291.340.237

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 οι εξασφαλίσεις που κατέχονται ως διασφάλιση των ανωτέρω χρηματοδοτικών ανοιγμάτων απαρτίζονται κυρίως από απαιτήσεις που απορρέουν από τιμολόγια πελατών και επιταγών εισπρακτέων και κατά δεύτερο λόγο από ομόλογα ελληνικού δημοσίου. Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων των συγκεκριμένων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ανέρχονταν σε ποσό €413.540.143 (2016: €371.279.222). Στις εξασφαλίσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις κατά πελατών για τις προεξοφλήσεις χωρίς αναγωγή, καθώς και οι απαιτήσεις κατά πελατών με πιστωτικό υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017.

27.2 Κίνδυνος αγοράς

27.2.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η πλειονότητα των συναλλαγών της Εταιρείας πραγματοποιείται σε Ευρώ, συνεπώς την 31 Δεκεμβρίου 2017, στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, δεν υπήρχαν σημαντικά υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα που να δημιουργούν συναλλαγματικό κίνδυνο.

27.2.2 Επιτοκιακός κίνδυνος

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού διενεργείται Ανάλυση Ληκτοτήτων (Gap Analysis). Τα στοιχεία Ενεργητικού – Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιο τους σε σχέση με την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Η αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου επιτυγχάνεται με τον προσδιορισμό των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (εξαιρουμένου του περιθωρίου αυτών) σε μηνιαία κατά το μέγιστο δυνατό συχνότητα. Λόγω της ανωτέρω αντιστάθμισης ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της Εταιρείας.

Ανάλυση ληκτότητας των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού παρουσιάζεται κατωτέρω:

Επιτοκιακός κίνδυνος (Gap Analysis) της 31.12.2017

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	Μη τοκοφόρες απαιτήσεις	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	-	-	6.244.620	206.169	6.450.789
Απαιτήσεις κατά πελατών	332.434.484	-	-	-	332.434.484
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	38.383	38.383
Σύνολο ενεργητικού	332.434.484	-	6.244.620	244.552	338.923.656
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Εκδοθείσες ομολογίες	(229.996.400)	-	-	(34.500)	(230.030.900)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	-	-	(5.060.437)	(5.060.437)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	-	-	-	(2.022.173)	(2.022.173)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	-	-	(27.306.781)	-	(27.306.781)
Σύνολο παθητικού	(229.996.400)	-	(27.306.781)	(7.117.110)	(264.420.291)
Ανάλυση διαφοράς επιτοκίων απαιτήσεων και υποχρεώσεων	102.438.084	-	(21.062.161)	(6.872.558)	74.503.365

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Επιτοκιακός κίνδυνος (Gap Analysis) της 31.12.2016

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	Μη τοκοφόρες απαιτήσεις	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	-	-	4.154.820	78.508	4.233.328
Απαιτήσεις κατά πελατών	291.340.237	-	-	-	291.340.237
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	22.850	22.850
Σύνολο ενεργητικού	291.340.237	-	4.154.820	101.358	295.596.415
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Εκδοθείσες ομολογίες	(185.000.000)	-	-	(17.472)	(185.017.472)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	-	-	(4.788.234)	(4.788.234)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	-	-	-	(1.322.823)	(1.322.823)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	-	-	(28.790.583)	-	(28.790.583)
Σύνολο παθητικού	(185.000.000)	-	(28.790.583)	(6.128.529)	(219.919.112)
Ανάλυση διαφοράς επιτοκίων απαιτήσεων και υποχρεώσεων	106.340.237	-	(24.635.763)	(6.027.171)	75.677.303

27.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους από μεταβολές των τιμών. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρεόγραφα ή αγαθά που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές.

27.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων με τη στήριξη της μητρικής Τράπεζας. Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιείται Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis).

Υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αναμένεται να πραγματοποιηθούν. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές μέσω των οποίων η Εταιρεία διαχειρίζεται και παρακολουθεί τον ενδογενή κίνδυνο ρευστότητας. Δεδομένου ότι το ποσό των συμβατικών μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζεται στην πλειονότητά του με δάνεια κυμαινόμενου και όχι σταθερού επιτοκίου, το ποσό που παρουσιάζεται προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς δηλαδή για τον προσδιορισμό των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν τα πραγματικά επιτόκια που ίσχυαν την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, αντίστοιχα.

Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Σύνολο
31.12.2017					
Εκδοθείσες ομολογίες	379.500	655.500	3.174.000	234.174.500	238.383.500
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.060.437	-	-	-	5.060.437
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.022.173	-	-	-	2.022.173
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	27.306.781	-	-	-	27.306.781
Σύνολο	34.768.891	655.500	3.174.000	234.174.500	272.772.891

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

31.12.2016

Εκδοθείσες ομολογίες	279.556	515.431	186.074.542	-	186.869.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες	4.788.234	-	-	-	4.788.234
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.322.823	-	-	-	1.322.823
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	28.790.583	-	-	-	28.790.583
Σύνολο	35.181.196	515.431	186.074.542	-	221.771.169

Ανάλυση ανοίγματος ρευστότητας της 31.12.2017

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	6.450.789	-	-	-	6.450.789
Απαιτήσεις κατά πελατών	132.542.029	111.929.264	87.308.643	654.548	332.434.484
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	38.383	-	38.383
Σύνολο	138.992.818	111.929.264	87.347.026	654.548	338.923.656
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Εκδοθείσες ομολογίες	-	-	-	(230.030.900)	(230.030.900)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(5.060.437)	-	-	-	(5.060.437)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(2.022.173)	-	-	-	(2.022.173)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	(27.306.781)	-	-	-	(27.306.781)
Σύνολο	(34.389.391)	-	-	(230.030.900)	(264.420.291)
Ανοιγμα ρευστότητας	104.603.427	111.929.264	87.347.026	(229.376.352)	74.503.365

Ανάλυση ανοίγματος ρευστότητας της 31.12.2016

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	4.233.328	-	-	-	4.233.328
Απαιτήσεις κατά πελατών	133.027.222	85.742.956	71.759.965	810.094	291.340.237
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	22.850	-	-	22.850
Σύνολο	137.260.550	85.765.806	71.759.965	810.094	295.596.415
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Εκδοθείσες ομολογίες	-	-	(185.017.472)	-	(185.017.472)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(4.788.234)	-	-	-	(4.788.234)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(1.322.823)	-	-	-	(1.322.823)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	(28.790.583)	-	-	-	(28.790.583)
Σύνολο	(34.901.640)	-	(185.017.472)	-	(219.919.112)
Ανοιγμα ρευστότητας	102.358.910	85.765.806	(113.257.507)	810.094	75.677.303

Οι ομολογίες εκδόσεώς μας, παρουσιάζονται στους ανωτέρω πίνακες βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν απ' αυτές. Ωστόσο υπάρχει το δικαίωμα άμεσης (μερικής ή ολικής) αποπληρωμής, σε οποιαδήποτε στιγμή, κατά την διάρκεια τους, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

27.4 Λειτουργικός κίνδυνος

Ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, από (λάθος διαχείριση) ανθρώπινου δυναμικού ή από καθαρά εξωτερικούς παράγοντες.

Η Εθνική Factors Α.Ε. αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου έχει θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισής του.

Η Εταιρεία έχει αναθέσει συμβατικά στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (και ειδικότερα στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών & Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου) τις σχετικές με τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου αρμοδιότητες. Ήδη από το 2010, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισής του λειτουργικού κινδύνου, με γνώμονα την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης.

Κατά τη διάρκεια του 2016, υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Εταιρεία, μέσω της νέας μηχανογραφικής εφαρμογής OpVar της εταιρείας Algorithmics. Ειδικότερα, και στα πλαίσια της εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου έλαβαν χώρα διαδικασίες για:

- τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου (RCSA)
- τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
- τη συλλογή δεδομένων ζημιογόνων περιστατικών

27.5 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Εταιρεία διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή της βάση, σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., με στόχο τόσο τη διατήρηση υψηλών επιπέδων κεφαλαιακής επάρκειας όσο και τη μείωση του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσο και η δυναμική διαμόρφωση της κεφαλαιακής βάσης, είναι ενσωματωμένα στη διαδικασία του επιχειρηματικού προγραμματισμού και του ετήσιου προϋπολογισμού, και βρίσκονται σε συμφωνία με τους στόχους κεφαλαιακής επάρκειας που έχουν τεθεί στη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 υπολογίζεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	31.12.2017	31.12.2016
Βασικά και συνολικά εποπτικά κεφάλαια	53.520	47.595
Σύνολο σταθμισμένου, έναντι κινδύνων, ενεργητικού	205.167	244.747
Βασικός και συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	26,09%	19,45%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Την 30 Ιουνίου 2017, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας εξέλεξε την ελεγκτική εταιρεία “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” για τον τακτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Η ελεγκτική εταιρεία “Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών” ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην Εταιρεία από τις νόμιμες ελεγκτικές εταιρείες “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” και “Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών”:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έλεγχο καταστάσεων ενοποίησης	23.000	19.000
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης με βάση το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας	18.000	21.000
Σύνολο	41.000	40.000

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Εταιρεία ανήκει στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε και συνεργάζεται στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και τις λοιπές εταιρίες του Ομίλου.

Οι όροι συνεργασίας δεν διαφέρουν ουσιαστικά από τους συνήθεις εφαρμοζόμενους όρους στα πλαίσια της εκτέλεσης των εργασιών της Εταιρείας προς μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

Α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοικήσεως, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2017	31.12.2016
Έξοδα	216.747	202.088
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών διοίκησης	216.747	202.088

Β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας, με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε και τις λοιπές εταιρίες του Ομίλου, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
α) Διαθέσιμα στις τράπεζες		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	6.399.163	4.232.965
β) Απαιτήσεις κατά πελατών		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	6.704.644	11.577.534
γ) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	-	15.861
Σύνολο	13.103.807	15.826.360
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
α) Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	27.306.781	28.790.583
β) Εκδοθείσες ομολογίες		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	230.034.500	175.766.598
NBG Bank Malta Ltd	-	9.250.874
γ) Λοιπά στοιχεία παθητικού		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	1.819.623	1.124.478
Εθνική Leasing Α.Ε.	561	253
Σύνολο	259.161.465	214.932.786

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ποσά σε €	31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		
ΕΣΟΔΑ		
α) Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	311.597	421.774
Σύνολο	311.597	421.774
ΕΞΟΔΑ		
α) Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. National Bank Malta Ltd	3.846.460 166.628	6.811.268 348.217
β) Έξοδα προμηθειών Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	2.600.098	2.030.785
γ) Αμοιβές και έξοδα προσωπικού Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	280.775	330.781
δ) Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. Εθνική Leasing Α.Ε.	152.986 35.783 19.217	132.777 31.577 11.110
Σύνολο	7.101.947	9.696.515
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
α) Ληφθείσες Εγγυήσεις Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	296.000.000	160.000.000
β) Μελλοντικά μισθώματα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. Εθνική Leasing Α.Ε.	487.235 78.582	536.235 6.226
γ) Εγκεκριμένα αχρησιμοποίητα όρια Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	222.693.219	266.209.417
Σύνολο	519.259.036	426.751.878

47

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Γεγονότα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Δεν υφίστανται σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Εκτιμώμενη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018

31.1 Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9

Το ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, καθώς και την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Όλες οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία στο πλαίσιο της γενικότερης συμμόρφωσής της με το Πρόγραμμα υλοποίησης του ΔΠΧΑ 9 («το Πρόγραμμα») από την μητρική Τράπεζα με ημερομηνία πρώτης εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2018.

Με βάση τα παραπάνω η Εταιρεία δεν θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 αναδρομικά, επιλέγοντας τη μη αναμόρφωση των προηγούμενων περιόδων, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Κατά συνέπεια, τα συγκριτικά στοιχεία του έτους 2017, που θα περιλαμβάνονται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές της καταστάσεις για το έτος 2018, θα έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 και δε θα είναι συγκρίσιμα με την πληροφόρηση που θα παρουσιαστεί για το 2018. Οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 θα αναγνωριστούν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

31.2 Πρόγραμμα Υλοποίησης και διακυβέρνηση έργου από την μητρική Τράπεζα

Η μητρική Τράπεζα όπως αναφέρθηκε νωρίτερα έχει θεσπίσει πρόγραμμα υλοποίησης του ΔΠΧΑ 9 προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και υψηλής ποιότητας εφαρμογή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου, καθώς και τις επιπρόσθετες κατευθύνσεις που έχουν εκδοθεί από εποπτικούς φορείς έως σήμερα. Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τις Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών, Δομής και Ελέγχου Διαχείρισης Κινδύνων, Διοικητικής Πληροφόρησης και Πληροφορικής της μητρικής Τράπεζας και εποπτεύεται από την Συντονιστική Επιτροπή του έργου. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από στελέχη της μητρικής Τράπεζας και συγκεκριμένα από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο (Πρόεδρος), τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων, τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργικής Στήριξης, τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματαγοράς και τους Γενικούς Διευθυντές Λιανικής Τραπεζικής, Εταιρικής Τραπεζικής, Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης και Διεθνών Δραστηριοτήτων. Έχει συσταθεί κεντρική Μονάδα Διαχείρισης Έργου (Project Management Office – PMO) με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διαχείριση του Προγράμματος και έχει οριστεί Διαχειριστής του Έργου. Το Πρόγραμμα ΔΠΧΑ 9 διαχωρίζεται σε άξονες εργασιών (workstreams), για κάθε έναν εκ των οποίων έχει οριστεί υπεύθυνη Διεύθυνση και ομάδα εργασίας. Επιπλέον, έχουν διοριστεί εμπειρογνώμονες προκειμένου να συνδράμουν στην ανάπτυξη μοντέλων προσδιορισμού παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής Τράπεζας ενημερώνονται τακτικά από τη Μονάδα Διαχείρισης Έργου - PMO σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος.

31.3 Εκτιμώμενη επίδραση στην καθαρή θέση την 1^η Ιανουαρίου 2018

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018 εκτιμάται ότι θα έχει αρνητική επίπτωση στην καθαρή θέση της Εταιρείας κατά €1.654.069. Η επίπτωση αυτή οφείλεται στις αλλαγές των απαιτήσεων απομείωσης κατά €2.329.674. Η Εταιρεία θα αναγνωρίσει σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από την επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1η Ιανουαρίου 2018 ποσού €675.605.

Οι ανωτέρω εκτιμήσεις της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 βασίζονται σε λογιστικές πολιτικές, παραδοχές και εκτιμήσεις της Εταιρείας που βασίζονται εξ ολοκλήρου σε αντίστοιχες της μητρικής Τράπεζας, όπως έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα και θα οριστικοποιηθούν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2018. Κατά συνέπεια, οι παραπάνω εκτιμήσεις ενδεχομένως να τροποποιηθούν εντός του 2018. Η οριστική επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 θα συμπεριληφθεί στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση που θα δημοσιευθεί για την εν λόγω χρήση.

Οι προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών «ΑΠΖ» για απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος κατά την 1^η Ιανουαρίου 2018, παρουσιάζονται παρακάτω:

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	5.768.068	-	360.701	6.128.769
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(3.753)	-	-	(3.753)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	5.764.315	-	360.701	6.125.016
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	255.743.199	45.504.980	27.518.517	328.766.696
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(447.982)	(336.729)	(1.541.210)	(2.325.921)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	255.295.217	45.168.251	25.977.307	326.440.775
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	261.511.267	45.504.980	27.879.218	334.895.465
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(451.735)	(336.729)	(1.541.210)	(2.329.674)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	261.059.532	45.168.251	26.338.008	332.565.791

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. ΑΕ 3595802

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ Χ 010495